

بیمه ایران

www.asalamc.ir

asalamc.ir

صنعت سیمان

گزارش بررسی صنعت **سیمان**
واحد تحلیل شرکت سبدگردان آسال
تاریخ تهیه گزارش: شهریور ۱۴۰۵

کارشناسان تحلیل: هیفا رستمی، حامد عملداری

مدیر تحلیل: کامیار کاوه

مقایسه
شرکت های
بورسی

بورس کالا

بازار ایران

بازارهای جهانی

■ آنچه خواهید دید

بازارهای جهانی

بازار ایران

بورس کالا

مقایسه
شرکت های
بورسی

بتن پرکاربردترین مصالح ساختمانی در جهان است که از مخلوط کردن سیمان با آب و سنگدانه‌های ریز و درشت تولید می‌شود؛ از همین رو سیمان پس از آب، به لحاظ وزن و حجم، دومین کالای پر مصرف جهان است. در ساخت خانه‌ها، مراکز ورزشی و تفریحی، شبکه آب و فاضلاب و بسیاری از پروژه‌های دیگر از بتن استفاده می‌شود. برای ساخت بتن، حداقل ۱۰۰ و حداکثر ۴۰۰ کیلو گرم سیمان در هر متر مربع، بسته به نوع بتن، نیاز است.

سیمان‌هایی که در امور مربوط به ساخت‌وساز به کار می‌روند، به دو گروه هیدرولیکی و غیر هیدرولیکی تقسیم می‌شوند. سیمان‌های غیر هیدرولیکی قابلیت کاربرد در محیط‌های مرطوب یا زیر آب را نداشته و در محیط‌های خشک به کار می‌رود. این نوع سیمان در اثر واکنش با دی اکسید کربن سخت می‌شود.

کاربرد سیمان‌های هیدرولیکی در محیط‌های مرطوب بوده و در واکنش با آب سخت می‌شوند. سیمان‌های پرتلند جز این گروه طبقه‌بندی می‌شوند.

تولید سیمان در کشورهای مختلف هم از نظر روش‌های تولید و هم مواد اولیه تفاوت‌هایی با یکدیگر دارند. تفاوت در روش‌های تولید سیمان

- ۱- **روش سنتی (کوره دواره):** رایج‌ترین روش در جهان که به ویژه در چین، هند و ایران مورد استفاده قرار می‌گیرد. این روش شامل پخت مخلوط سنگ‌آهک و خاک رس در دمای بالا (حدود ۱۴۵۰ درجه سانتی‌گراد) می‌باشد که به تولید کلینکر منجر می‌شود و سپس با آسیاب آن همراه با گچ به سیمان دست می‌یابند.
- ۲- **روش‌های پیوسته و ناپیوسته:** اغلب در کشورهای صنعتی مانند آمریکا و آلمان برای تولید انبوه از روش سیستم پیوسته و در مقیاس‌های کوچک‌تر از سیستم ناپیوسته استفاده می‌شود.
- ۳- **روش پایدار:** تفاوت این روش با روش‌های قبل استفاده از فناوری‌های نوین جهت کربن‌گیری و کاهش انتشار دی اکسید کربن با کمک سوخت‌های جایگزین می‌باشد.

تفاوت در مواد اولیه

کشور	مواد اصلی	ویژگی
چین	سنگ آهک، خاک رس	تولید انبوه
هند	سنگ آهک، بوکسیت، خاک رس	تمرکز بر سیمان پرتلند
امریکا	سنگ آهک، شیل، خاکستر بادی	استفاده برای کاهش آلودگی
آلمان	سنگ آهک، سرباره، خاک رس	پایداری و کاهش گازهای گلخانه‌ای
ایران	سنگ آهک، مارل، خاک رس	تولید منطقه‌ای

تفاوت در روش تولید

ویژگی	روش سنتی	روش ناپیوسته	روش پیوسته
نوع عملیات	نیمه دستی	اتومات یا توقف بین دسته‌ها	کاملاً اتوماتیک و مداوم
کنترل دما	کمترین دقت	قابل تنظیم برای هر دسته	بسیار دقیق و باثبات
مصرف انرژی	بالا	متوسط	بهینه شده
کیفیت محصول	متغیر	قابل کنترل در هر دسته	یکنواخت
اتوماسیون	پایین	متوسط	بالا

فرایند تولید

- سیمان به ۴ روش تر، نیمه تر، نیمه خشک و خشک تولید می‌شود. در روش نیمه تر، مواد خروجی از آسیاب مواد، به صورت دوغاب است و قبل از ورود به کوره به وسیله فیلتر پرس، آب آن گرفته و به صورت کیک یا آماچ (حبه) به کوره وارد می‌شود.
- در روش نیمه خشک مواد اولیه به صورت خشک با یکدیگر مخلوط و به آسیاب مواد خام تغذیه می‌شوند. مواد خروجی از آسیاب به صورت پودر است. قبل از تغذیه این پودر به کوره، مقداری آب روی آن پاشیده و آن را به صورت آماچ یا حبه درآورده و به کوره تغذیه می‌نمایند.
- در روش خشک، مواد اولیه خشک وارد آسیاب می‌شوند. پودر خروجی از آسیاب مواد، پس از تنظیم، به عنوان خوراک کوره مصرف می‌شود.

عنوان	فرایند خشک	فرایند تر
سختی مواد	سخت	غیر سخت
مصرف سوخت	کم	زیاد
مدت زمان آماده سازی	کوتاه	طولانی
کیفیت	پایین	بالا
هزینه تولید	بالا	کم
حالت فیزیک	جامد	دوغاب

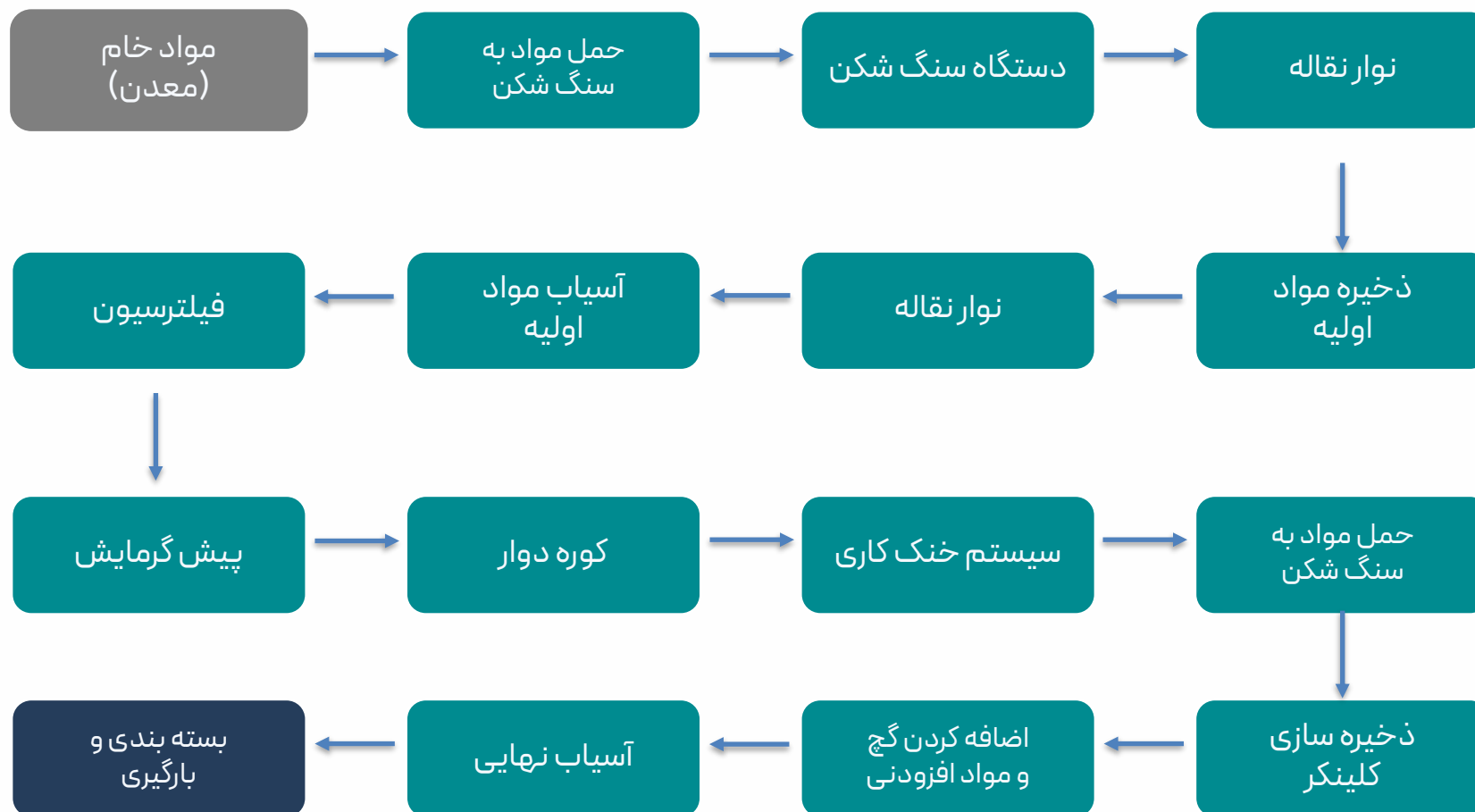
Source: U.S. Geological Survey

انواع سیمان

انواع سیمان	مصارف و کاربردها
پرتلند معمولی- تیپ 1	مقاومت اولیه و نهایی خوب، کاربرد عمومی ساخت بتن، ملات، و مصارف عمومی ساختمانی
پرتلند اصلاح شده- تیپ 2	مقاومت متوسط در برابر حمله سولفات ها و حرارت هیدراتاسیون کمتر مناسب برای مناطق با خاک یا آب دارای سولفات
پرتلند زودگیر- تیپ 3	مقاومت اولیه بالا و گیرش سریع پروژه هایی که نیاز به سرعت در اجرا دارند، مانند تعمیرات فوری
پرتلند با حرارت کم- تیپ 4	حرارت هیدراتاسیون پایین سازه های حجیم مانند سدها
پرتلند مقاوم در برابر سولفات- تیپ 5	مقاومت بالا در برابر حمله سولفات ها مناطق با غلظت بالای سولفات در خاک یا آب
پوزولانی	مقاومت بالا در برابر حمله شیمیایی و حرارت کم سازه های آبی، بتن های حجیم
سیمان سفید	رنگ سفید و ظاهر زیبا نمakاری، ساخت موزاییک، و کارهای تزئینی
سیمان رنگی	وجود رنگ دانه ها برای ایجاد رنگ های مختلف کارهای تزئینی و نما
سیمان نسوز	مقاومت بالا در برابر حرارت و آتش کوره ها، دودکش ها، و سازه های با دمای بالا
بنایی	مناسب برای ملات بنایی ساخت دیوارهای آجری و سنگی
انبساطی	افزایش حجم پس از گیرش پر کردن ترک ها و درزها
ضد آب	مقاومت بالا در برابر نفوذ آب استخرها، مخازن آب، و سازه های آبی

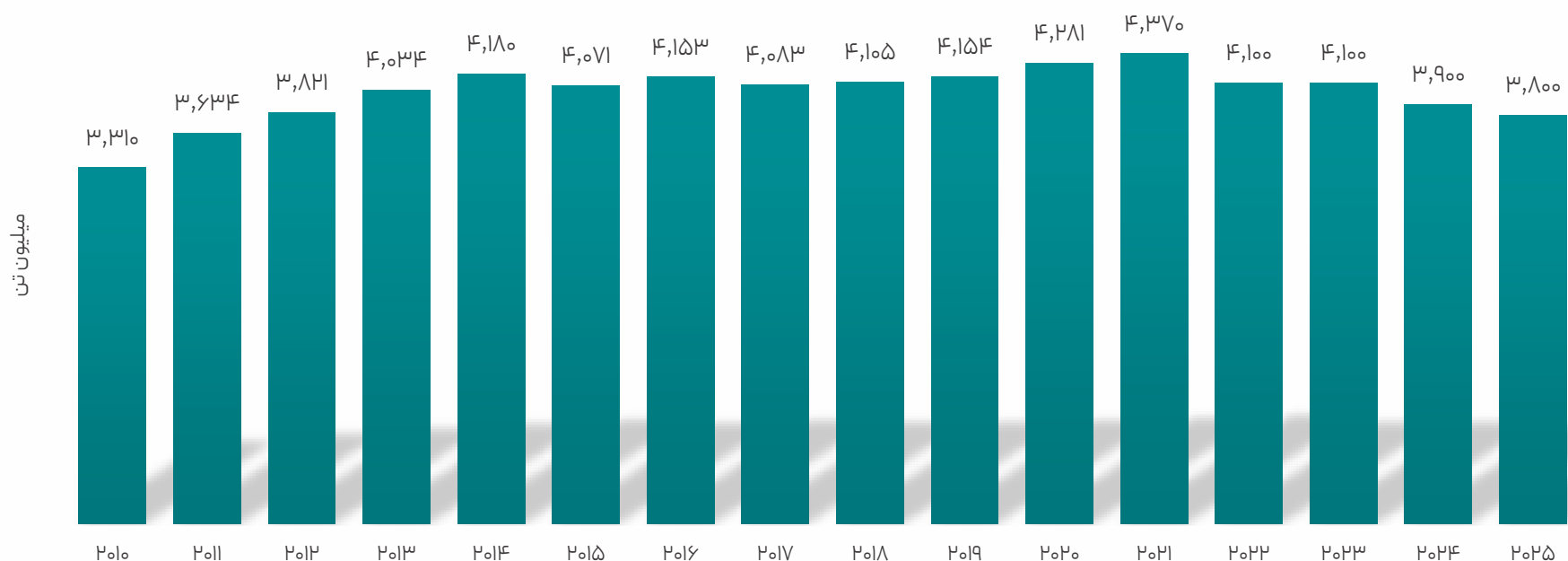
بازار جهانی

فرایند تولید

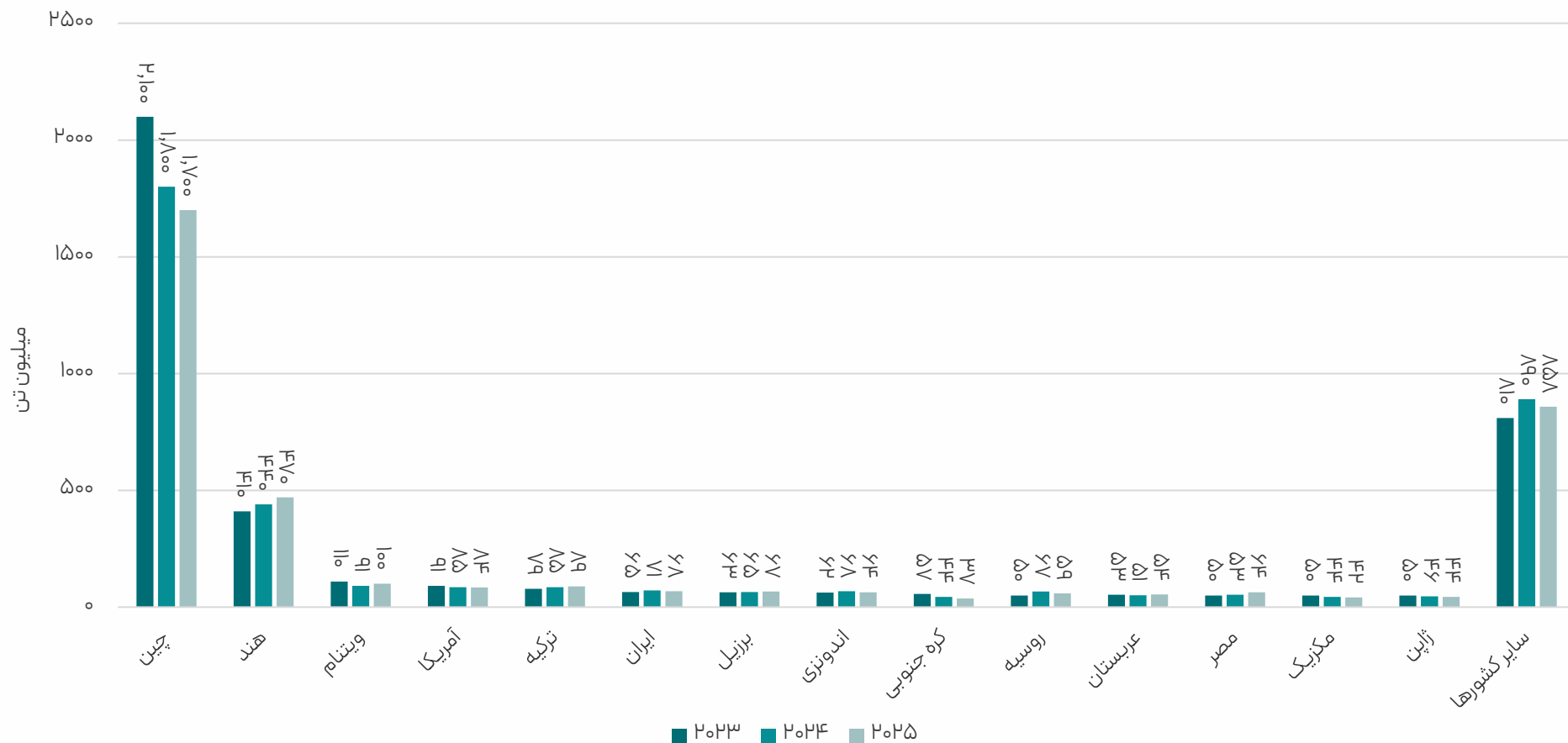
بازار جهانی

با توجه به اینکه نیمی از تولید و مصرف جهانی سیمان توسط چین صورت می‌گیرد و بحران مسکن ادامه‌دار این کشور که از سال ۲۰۲۱ شروع شده است، شاهد کاهش تولید سیمان در سال‌های اخیر بوده‌ایم.

بازار جهانی

روند تولید سیمان بر پایه کشورهای تولیدکننده

بازار جهانی

نرخ صادرات سیمان

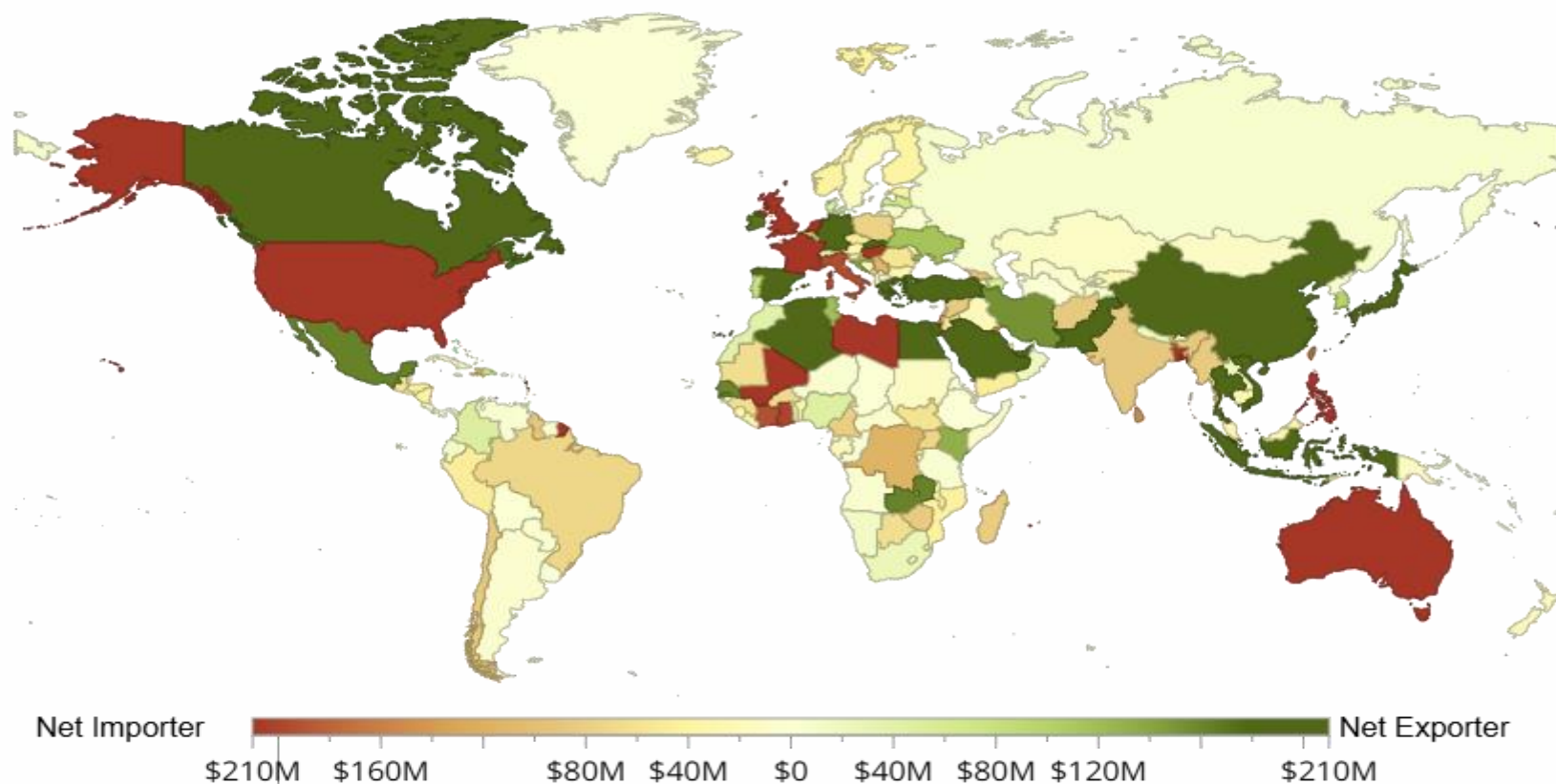
هنگام تجزیه و تحلیل کشورهای صادرکننده سیمان حوزه خلیج فارس در سال ۲۰۲۵، ایران رقابتی‌ترین تعادل بین هزینه و قابلیت اطمینان را ارائه می‌دهد.

کشور	میانگین قیمت FOB (دلار آمریکا/تن)	نقاط کلیدی
ایران	۳۸-۴۴	بهترین تعادل قیمت و کیفیت
امارات متحده عربی	۴۶-۵۲	لجستیک قوی
هند	۴۲-۵۰	حجم تولید بالا
ترکیه	۴۵-۵۳	موقعیت استراتژیک
پاکستان	۴۰-۴۶	هزینه رقابتی
ویتنام	۳۵-۴۲	کمترین قیمت، مسیر طولانی
مصر	۴۸-۵۵	کیفیت پایدار
عربستان سعودی	۵۰-۵۶	ثبات منطقه‌ای
چین	۳۴-۴۰	ارزان‌ترین در سطح جهانی، حمل و نقل کند

<https://karbincement.com/cement-exporting-countries-gcc-2025/>

کشورها بر پایه خالص واردات و صادرات سیمان در سال ۲۰۲۴

Global Trade Balance of Cement
(2024)

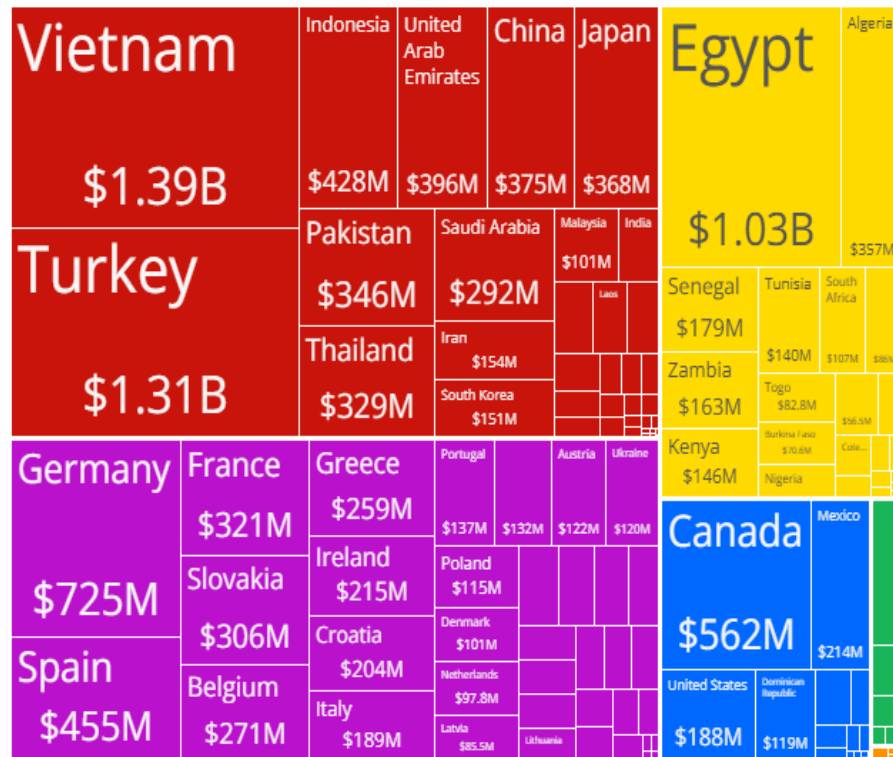

در سال ۲۰۲۴ خالص ارزش صادرات و واردات سیمان معادل ۱۴/۵ میلیارد دلار بوده است. ویتنام با ۱/۳۹ میلیارد دلار بزرگترین صادرکننده سیمان و آمریکا با ۲/۲۹ میلیارد دلار بزرگترین واردکننده سیمان در سال مذکور بوده است.

Exporters of Cement in 2024

[Click to Select a Country]

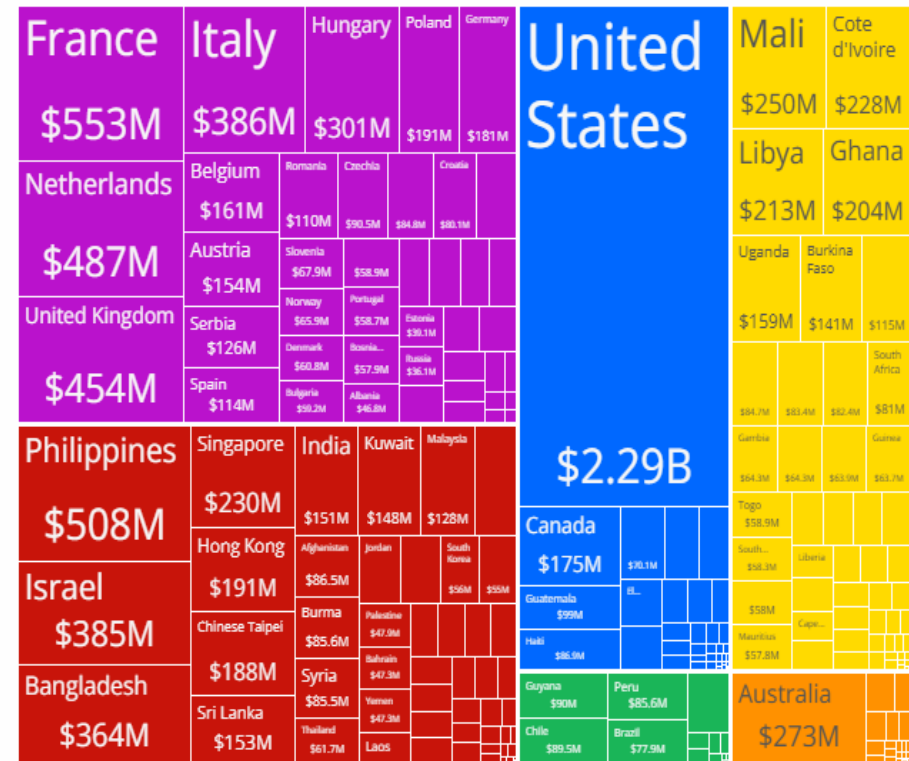
Total: \$14.5B

Importers of Cement in 2024

[Click to Select a Country]

Total: \$14.5B

■ آنچه خواهید دید

بازارهای جهانی

بازار ایران

بورس کالا

مقایسه
شرکت های
بورسی

بازار ایران

سابقه تولید سیمان در کشور مربوط به سال ۱۳۰۷ است که مطالعات لازم برای ایجاد اولین کارخانه سیمان آغاز شد و در روز ۸ دیماه ۱۳۱۲ اولین کوره سیمان ایران با ظرفیت ۱۰۰ تن در روز در «شرکت سیمان ری» به بهره‌برداری رسید.

ایران با تولید بیش از ۶۴ میلیون تن سیمان در سال گذشته، ششمین رتبه در بین بزرگترین تولیدکنندگان سیمان قرار دارد. به لحاظ ظرفیت اسمی تولید سیمان نیز پس از کشورهای چین، هند، امریکا، ویتنام و ترکیه در جایگاه ششم قرار داریم.

۱۴۰۴	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
۸۶,۵۲۶,۰۵۰	۸۶,۵۲۶,۰۵۰	۸۶,۵۲۵,۰۵۰	۸۶,۵۲۵,۰۵۰	۸۵,۵۱۶,۰۵۰	ظرفیت اسمی تولید کلینکر (تن)
۷۵,۰۳۲,۴۳۱	۷۲,۹۶۹,۹۶۰	۷۶,۶۸۰,۶۰۴	۷۳,۳۱۴,۷۱۹	۷۲,۰۴۴,۳۷۱	میزان تولید کلینکر (تن)
۸۹,۱۱۸,۴۵۲	۸۹,۱۱۸,۴۵۲	۸۹,۱۱۷,۴۵۲	۸۹,۱۱۷,۴۵۲	۸۸,۰۶۷,۰۹۲	ظرفیت اسمی تولید سیمان (تن)
۶۴,۷۵۹,۵۰۳	۷۰,۶۹۴,۹۲۳	۷۱,۴۴۵,۴۲۲	۶۴,۲۰۳,۱۵۲	۶۲,۷۳۰,۸۷۴	میزان تولید سیمان (تن)
۷۳%	۷۹%	۸۰%	۷۲%	۷۱%	نسبت تولید به ظرفیت

مقایسه تولید دو سال اخیر کلینکر و سیمان

طبق گزارش انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان تولید مجموع سیمان خاکستری و سفید در سال ۱۴۰۴ تقریباً ۶۴.۸ میلیون تن بوده که نسبت به سال ۱۴۰۳ تقریباً ۶ میلیون تن معادل نه درصد تولید آن سال کاهش یافته است. این کاهش ناشی از افزایش محدودیت‌های مرتبط با کمبودهای گاز و برق است که در سال جاری نیز پیش‌بینی افزایش این محدودیت‌ها و کاهش تولید سیمان وجود دارد.

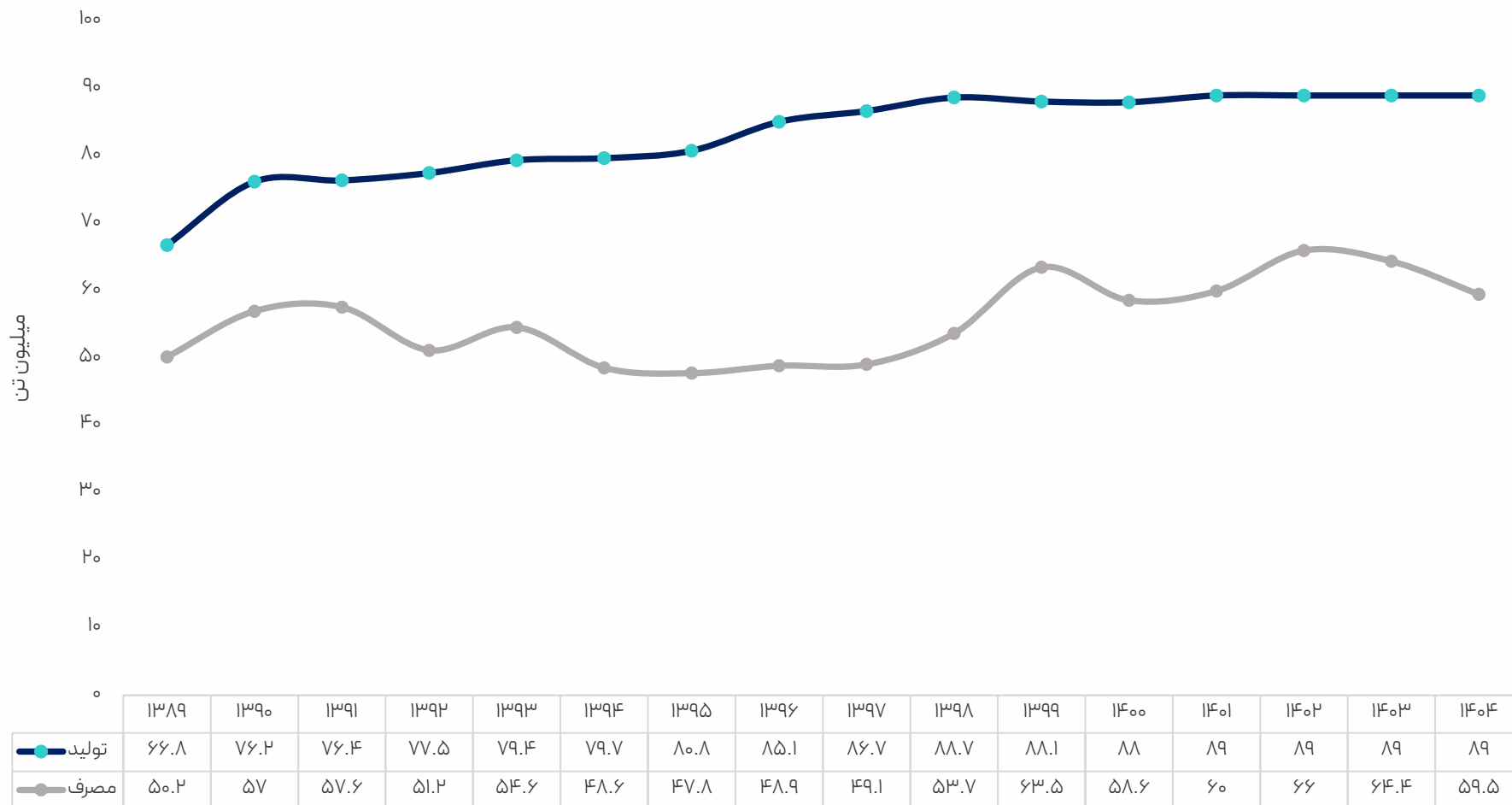
در سال ۱۴۰۴ تعداد ۸۱ واحد تولیدی و با ظرفیت تولید سالانه حدود ۸۹ میلیون تن سیمان، موفق به تحویل نزدیک به ۶۵ میلیون تن سیمان شده که از این میزان توزیع، حدود ۶۰ میلیون تن آن در داخل کشور و نزدیک به ۵ میلیون تن در این سال صادر شده است. لازم به ذکر است حدود ۵.۴ میلیون تن صادرات کلینکر نیز در سال ۱۴۰۴ صورت گرفته است.

در سال ۱۴۰۴ تولید سیمان و کلینکر نسبت به سال قبل به ترتیب ۸ درصد کاهش و ۳ درصد افزایش داشته است. ظرفیت اسمی تولید سیمان در کشور حدود ۹۰ میلیون تن در سال است، اما به دلیل مشکلاتی مانند ناترازی انرژی، قطع برق و گاز و کاهش تقاضا، میزان تولید واقعی به کمتر از این مقدار رسیده است. در پی بحران کسری انرژی، تولید سیمان کشور ۲۰ میلیون تن کمتر از ظرفیت اسمی کارخانجات سیمانی است. این کاهش تولید منجر به تعطیلی برخی واحدهای تولیدی و کاهش عرضه در بازار شده است.

شرح	تولید کلینکر ۱۲ ماهه			تولید سیمان ۱۲ ماهه		
	۱۴۰۳	۱۴۰۴	درصد افزایش کاهش	۱۴۰۳	۱۴۰۴	درصد افزایش کاهش
خاکستری	۷۱,۵۳۷,۱۰۶	۷۳,۵۹۶,۸۷۱	۳%	۶۹,۲۸۹,۶۳۶	۶۳,۴۶۲,۸۰۲	-۸%
سفید	۱,۴۳۲,۸۵۴	۱,۴۳۵,۵۶۰	۰%	۱,۴۰۵,۲۸۸	۱,۲۹۶,۷۰۱	-۸%
جمع	۷۲,۹۶۹,۹۶۰	۷۵,۰۳۲,۴۳۱	۳%	۷۰,۶۹۴,۹۲۳	۶۴,۷۵۹,۵۰۳	-۸%

بازار ایران

تولید (ظرفیت اسمی) و مصرف (واقعی) داخلی سیمان در ایران

بازار ایران

هلدينگ‌های سيمانی

بخش خصوصی

فارس و خوزستان

سیمان تهران

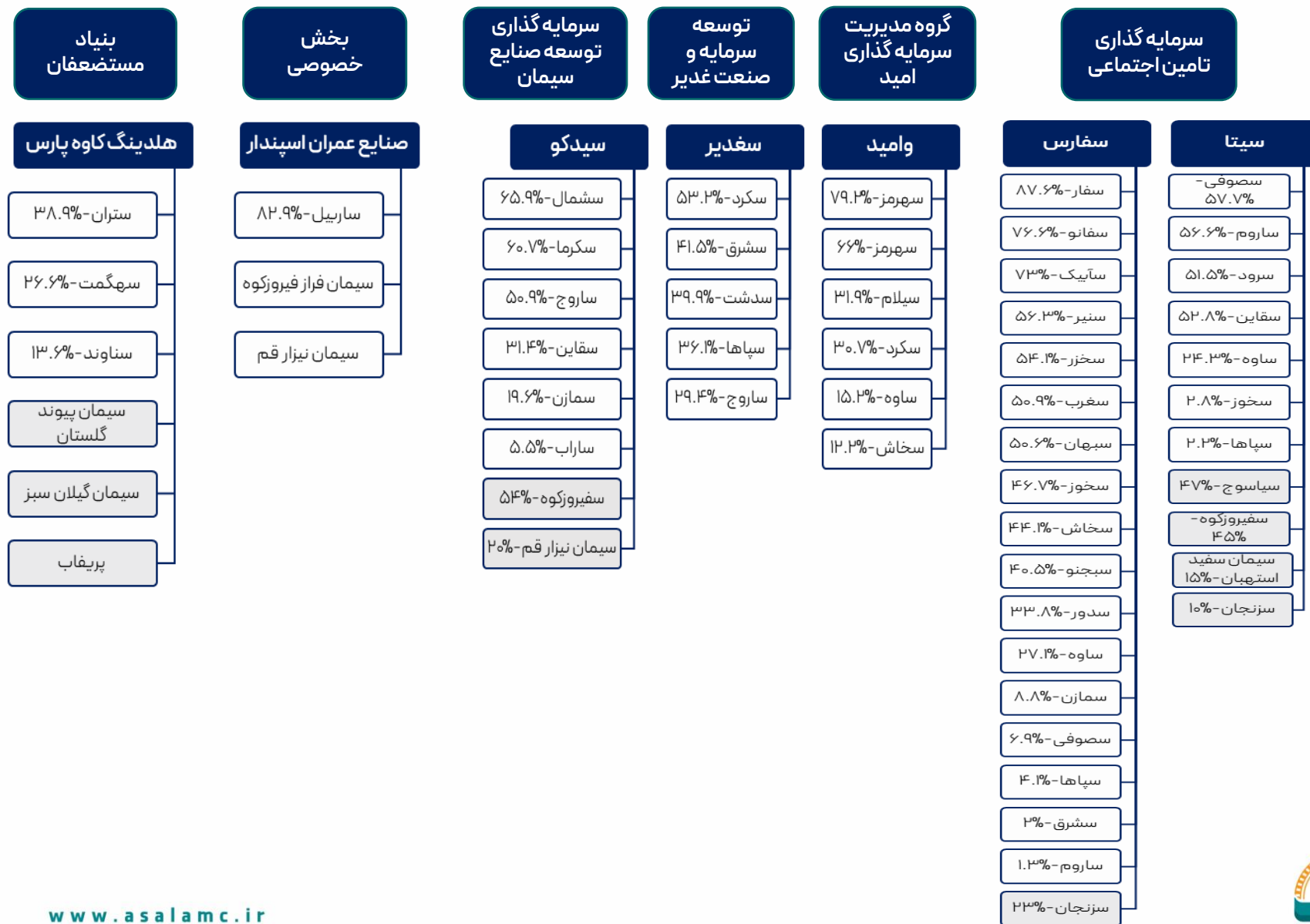
سیدکو

امید

غدير

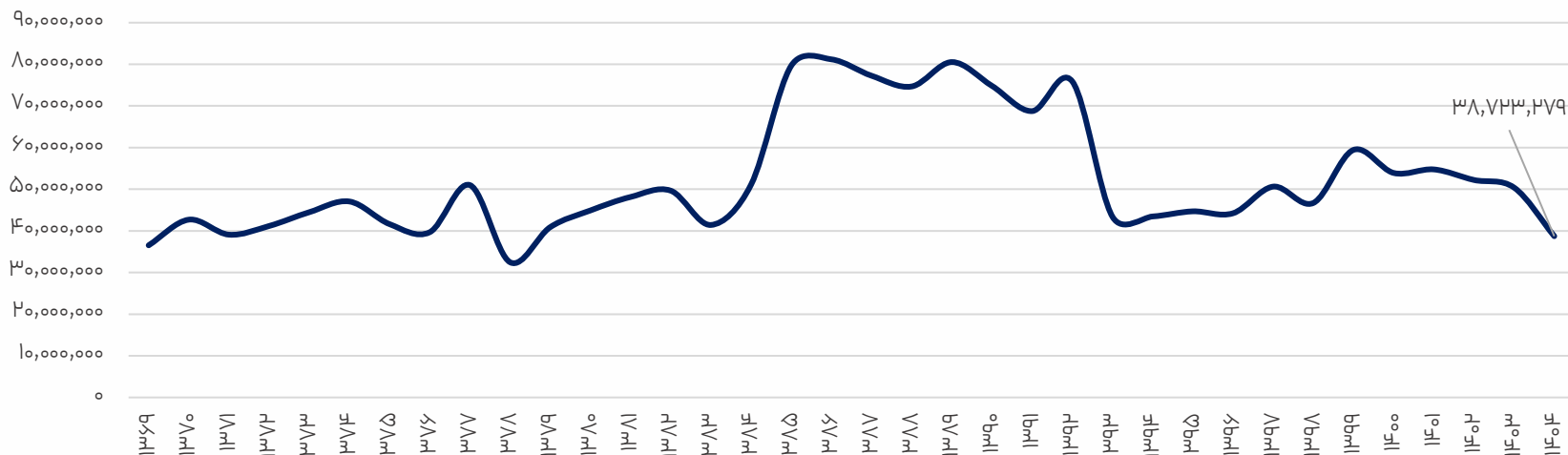
اسپندار

بازار ایران

بازار ایران

بررسی بازار مسکن

نمودار فوق مساحت زمین در پروانه‌های احداث انواع ساختمان نقاط شهری را نشان می‌دهد، از سال ۱۳۹۲ شاهد کاهش ساخت‌وساز بودیم که در سال‌های اخیر مجدد بالای میانگین سی‌ساله قرار گرفته است. بازار مسکن در سال ۱۴۰۴ همچنان با چالش‌های متعددی از جمله افت قدرت خرید خانوارها، کمبود عرضه متناسب با نیاز جامعه، نوسانات اقتصادی ناشی از تورم و تغییرات نرخ ارز دست و پنجه نرم می‌کند.

علیرغم تلاش‌های دولت برای کنترل این وضعیت از طریق افزایش تسهیلات بانکی، اجرای سیاست‌های حمایتی و طرح‌های جدید ساخت مسکن، اثرگذاری این اقدامات به دلیل مشکلات ساختاری و اقتصادی کشور محدود بوده است. بنابراین، مدیریت پایدار و هدفمند این بازار مستلزم اتخاذ رویکردهای جامع‌تری است که نه تنها با افزایش عرضه و کاهش شکاف تقاضا تمرکز دارد، بلکه بر تقویت توان خرید خانوارها، بهبود زیرساخت‌های اقتصادی و ایجاد ثبات کلان اقتصادی نیز تأکید می‌کند. چنین سیاست‌هایی می‌توانند ضمن کنترل نوسانات بازار مسکن، نقش این بخش را به عنوان محرکی برای رشد اقتصادی پررنگ‌تر سازند.

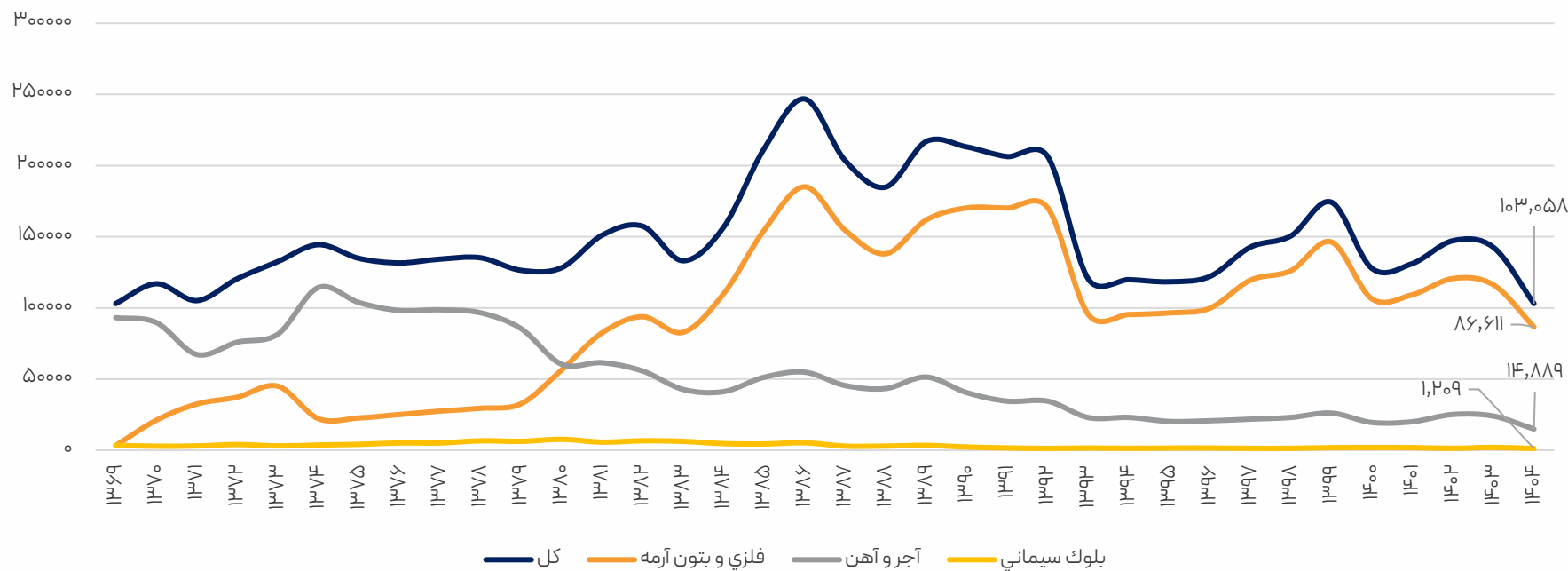
بازار ایران

بررسی بازار مسکن

نوع اسکلت ساختمان تاثیر مستقیمی بر میزان مصالح استفاده شده در ساخت آن دارد، در جدول مقابل میانگین تقریبی وزن سیمان و میلگرد و آهن لازم به ازای هر متر مربع برحسب کیلوگرم نمایش داده شده است.

اسکلت فلزی	اسکلت بتنی	
۱۱۸	۱۳۷	سیمان
۵۴	۴۰	میلگرد و آهن

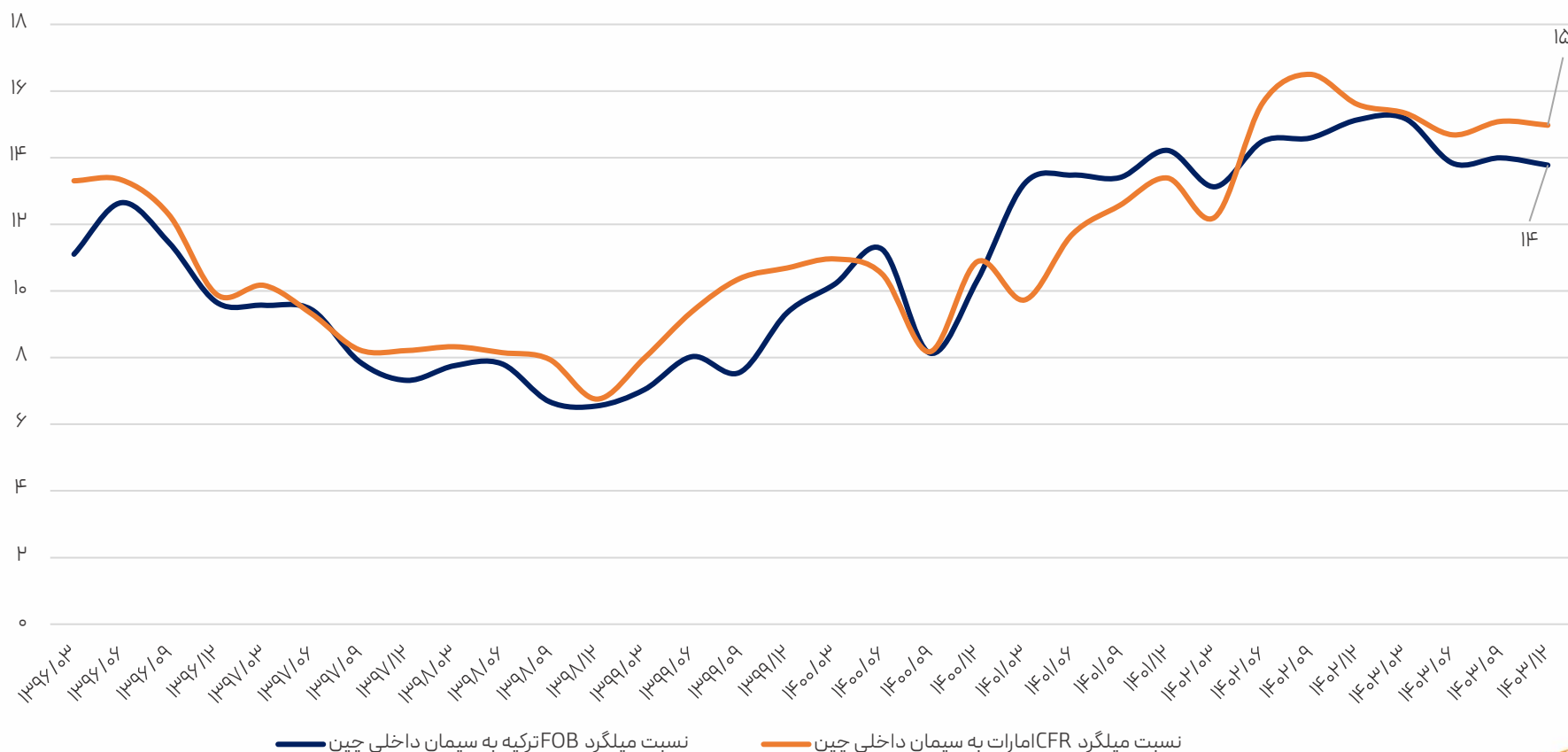
تعداد پروانه‌های احداث ساختمان بر حسب نوع اسکلت و مصالح عمده بکار رفته در ساختمان در نقاط شهری کشور

بازار ایران

نسبت سیمان به میلگرد و تیرآهن

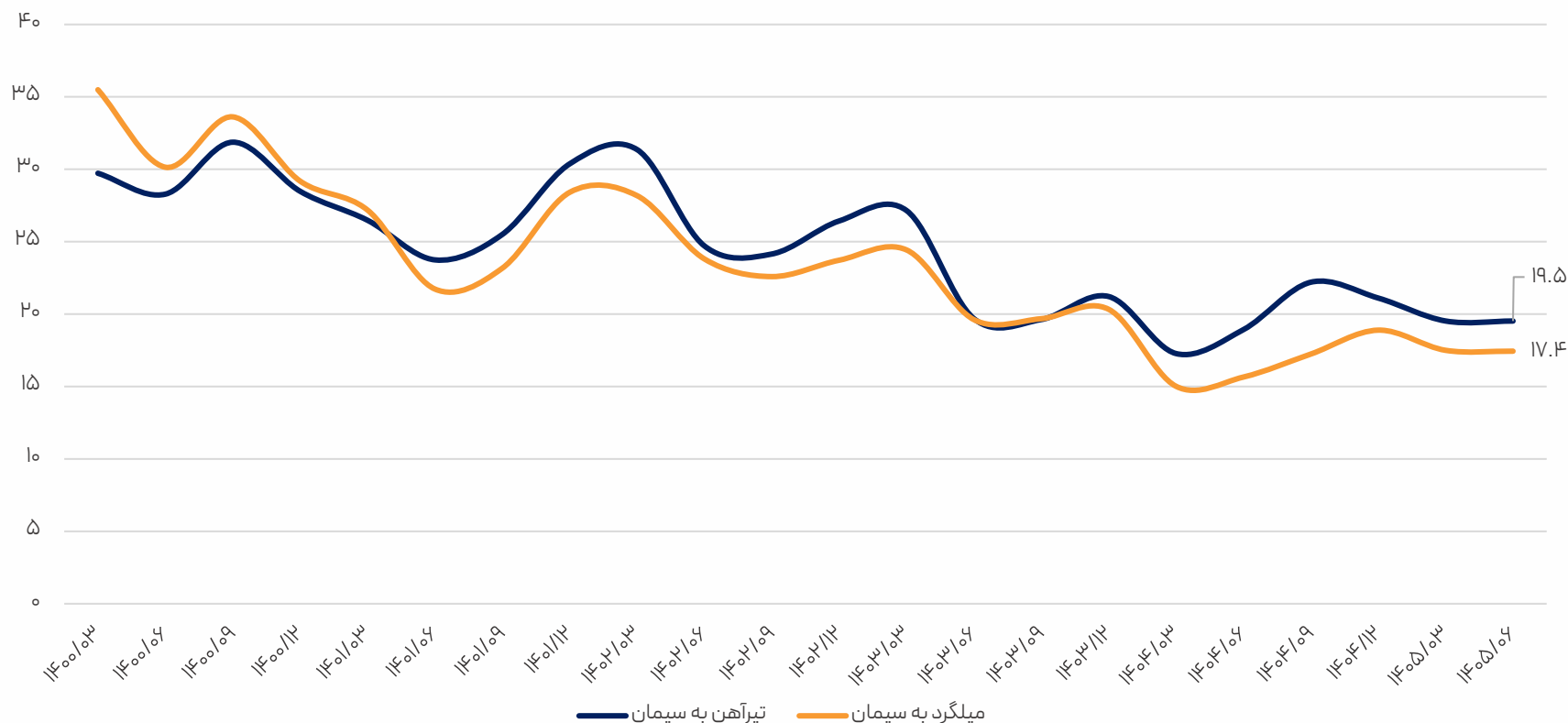
همانطور که در اسلاید قبل نشان داده شده، سیمان و میلگرد و تیرآهن تا حدی توانایی جایگزینی با یکدیگر در ساختمان را دارند، از همین رو بررسی روند تاریخی نسبت قیمت آنها با هم مفید است.

بازار ایران

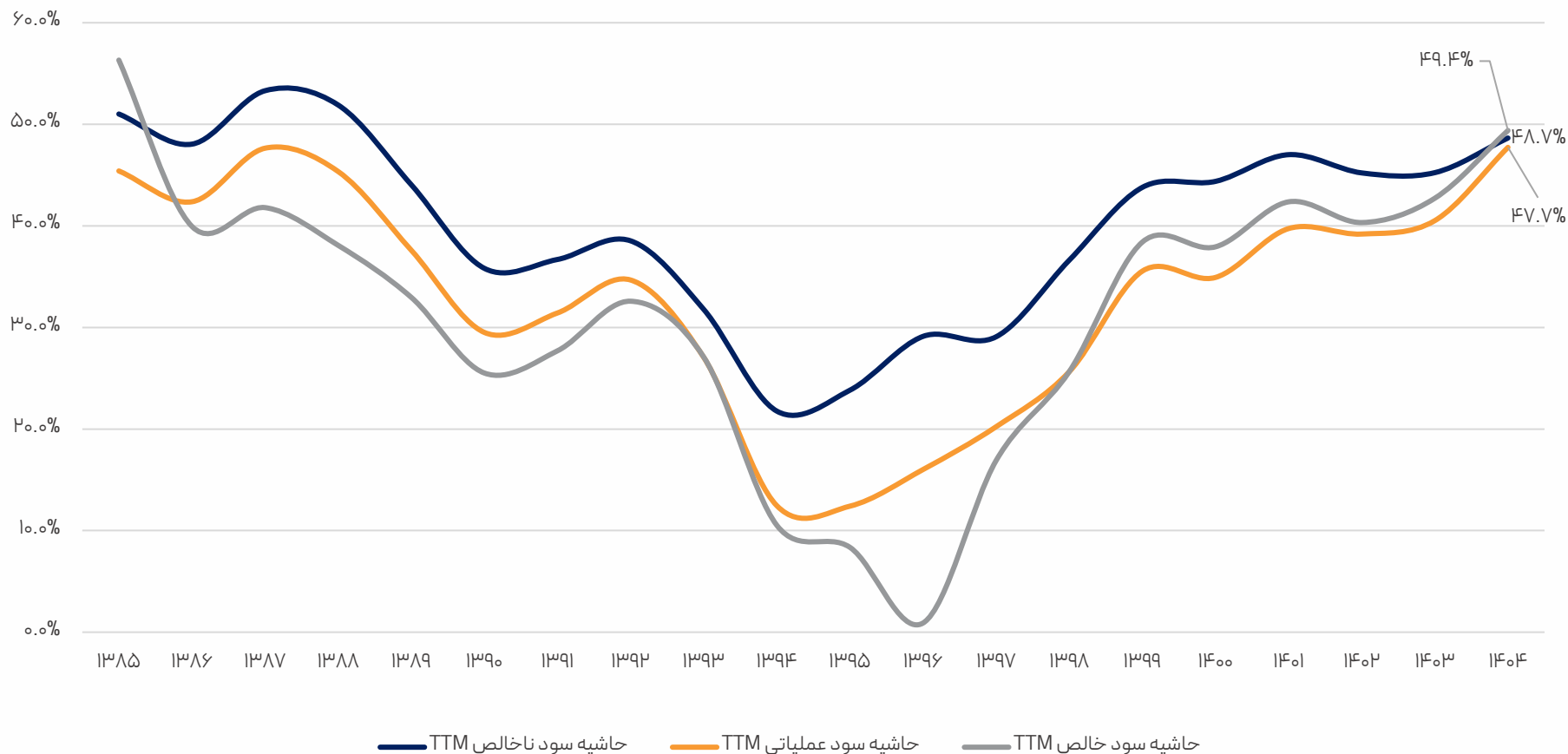
نسبت سیمان به میلگرد و تیرآهن

در نمودار زیر قیمت میلگرد و تیرآهن بورس کالا به سیمان بورس کالا آورده شده است، مشاهده می‌شود این نسبت در ایران روند نزولی داشته و نسبت‌ها به میانگین جهانی این نسبت‌ها نزدیک‌تر شده است.

بازار ایران

حاشیه سودهای صنعت سیمان

■ آنچه خواهید دید

مقایسه
شرکت های
بورسی

بورس کالا

بازار ایران

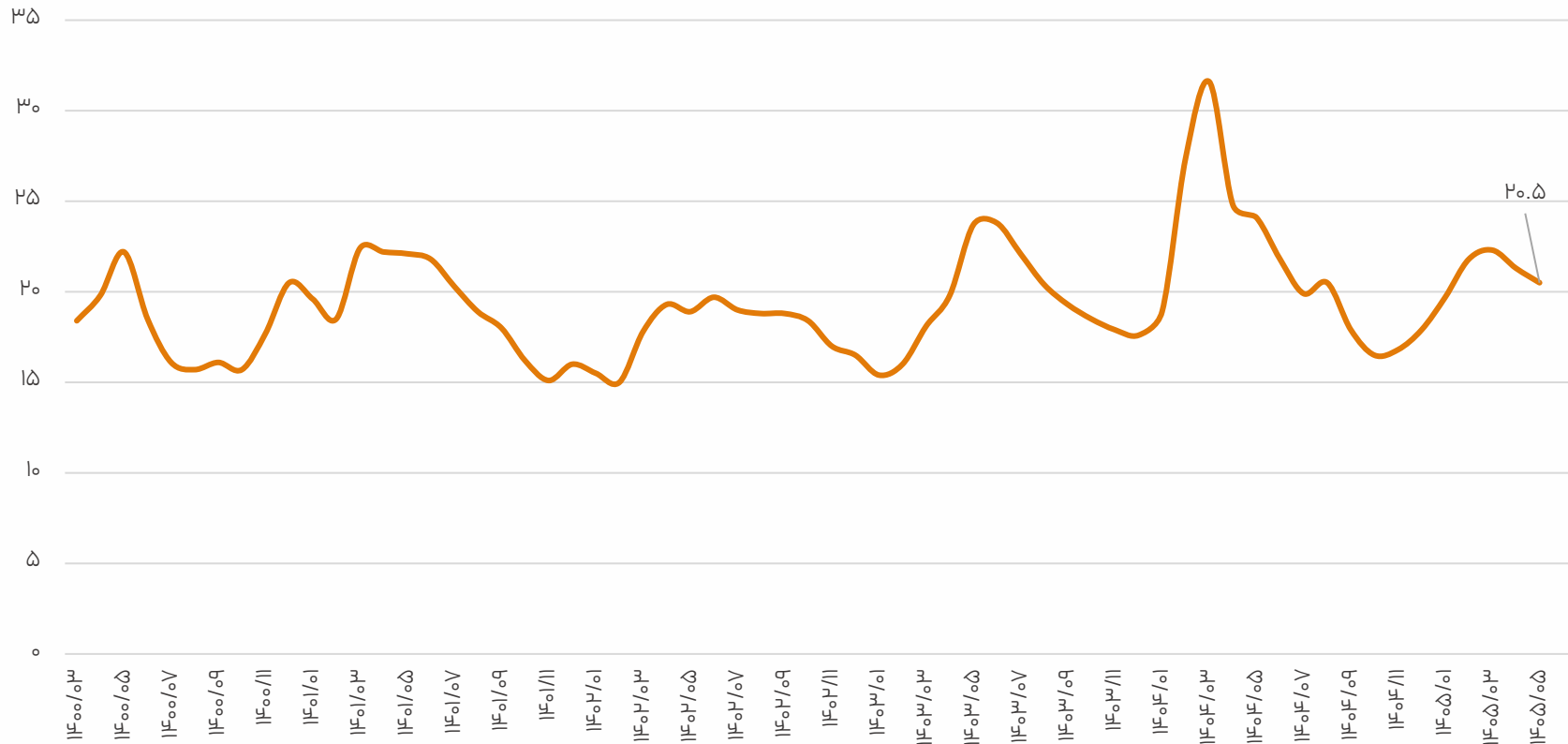
بازارهای جهانی

از خرداد ۱۴۰۰ عرضه محصولات سیمانی در بورس کالا آغاز شد. فرایند قیمت‌گذاری محصولات بر اساس آخرین ابلاغیه بورس کالا مطابق جدول زیر می‌باشد.

وضعیت معاملات	تغییرات در قیمت پایه
در صورت عدم معامله	۳ درصد کمتر از قیمت پایه هفته قبل
در صورت معامله تا ۳۰ درصد حجم عرضه با قیمت پایه	۲ درصد کاهش نسبت به قیمت پایه هفته قبل
در صورت معامله بین ۳۰ تا ۸۰ درصد حجم عرضه با قیمت پایه	۱ درصد کاهش نسبت به قیمت پایه هفته قبل
در صورت معامله بین ۸۰ تا ۱۰۰ درصد حجم عرضه با قیمت پایه و رقابت قیمتی تا ۱۰ درصد	برابر با قیمت پایه هفته قبل
رقابت قیمتی بین ۱۰ تا ۲۵ درصد	قیمت پایه هفته قبل + ۲۵٪ از اختلاف میانگین موزون قیمت معامله شده و قیمت پایه کل سیمانهای هم خانواده در ۴ هفته قبل
رقابت قیمتی بین ۲۵ تا ۵۰ درصد	قیمت پایه هفته قبل + ۵۰٪ از اختلاف میانگین موزون قیمت معامله شده و قیمت پایه کل سیمانهای هم خانواده در ۴ هفته قبل
رقابت قیمتی بیش از ۵۰ درصد	قیمت پایه هفته قبل + ۷۵٪ از اختلاف میانگین موزون قیمت معامله شده و قیمت پایه کل سیمانهای هم خانواده در ۴ هفته قبل

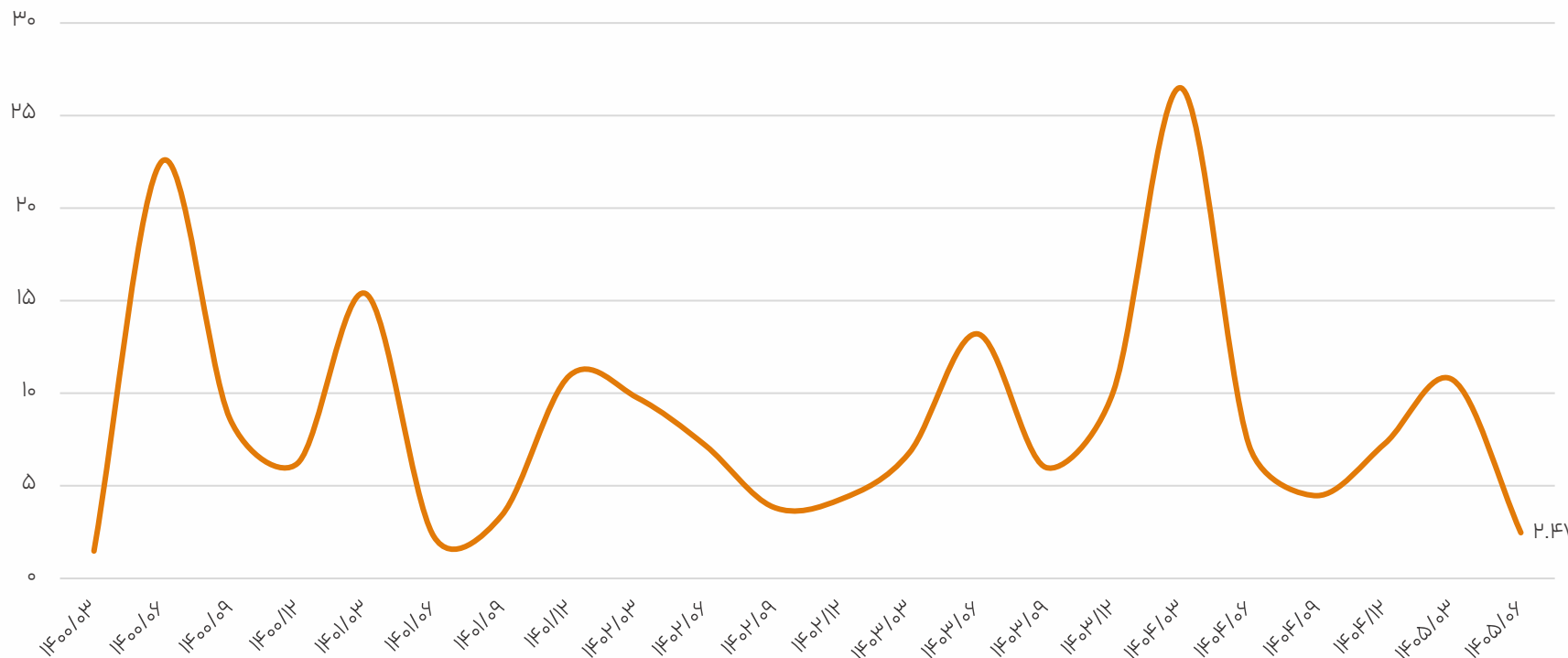
بورس کالا

نرخ فروش دلاری (آزاد) سیمان در بورس کالا

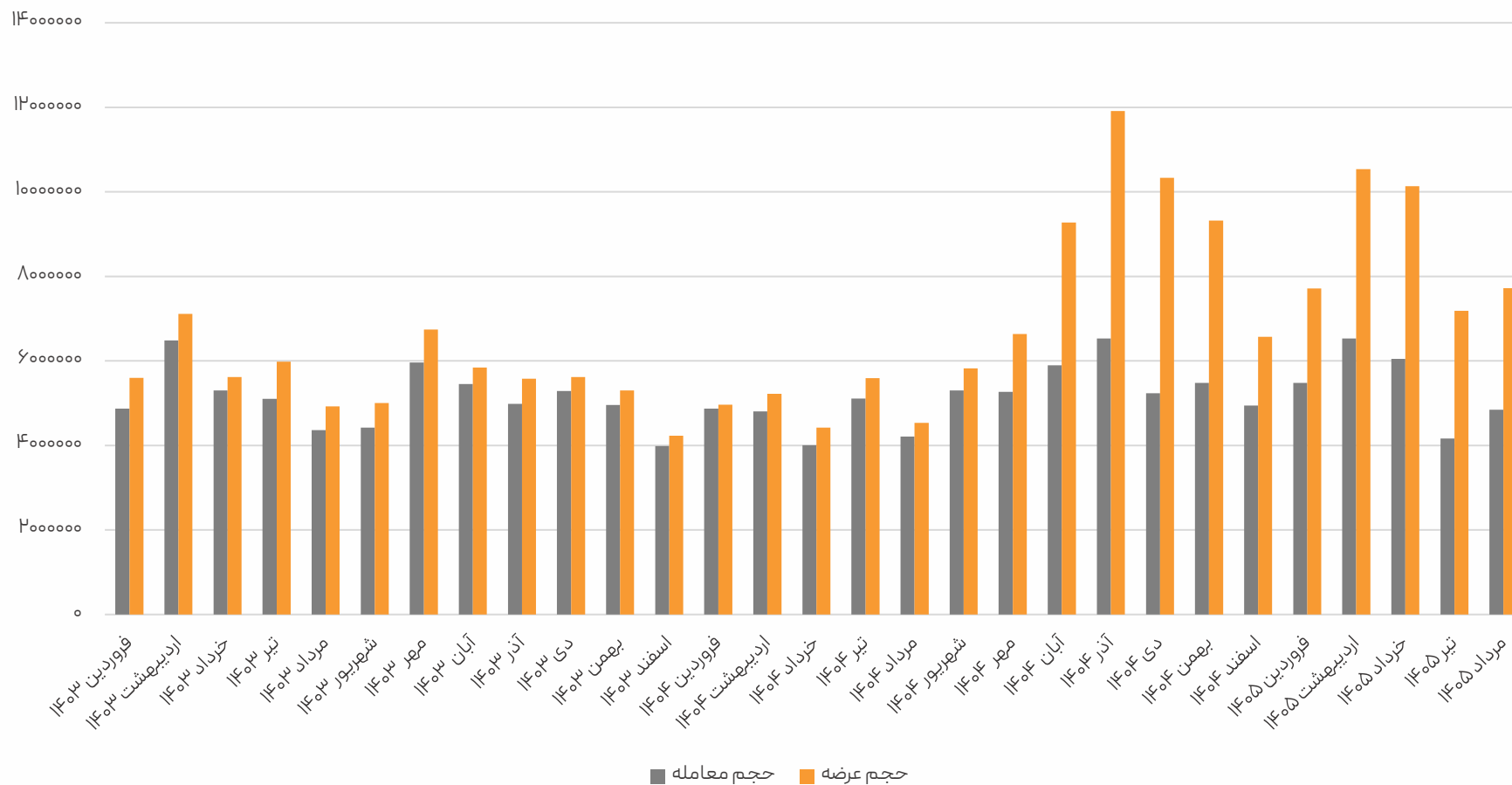
بورس کالا

میانگین درصد رقابت فصلی

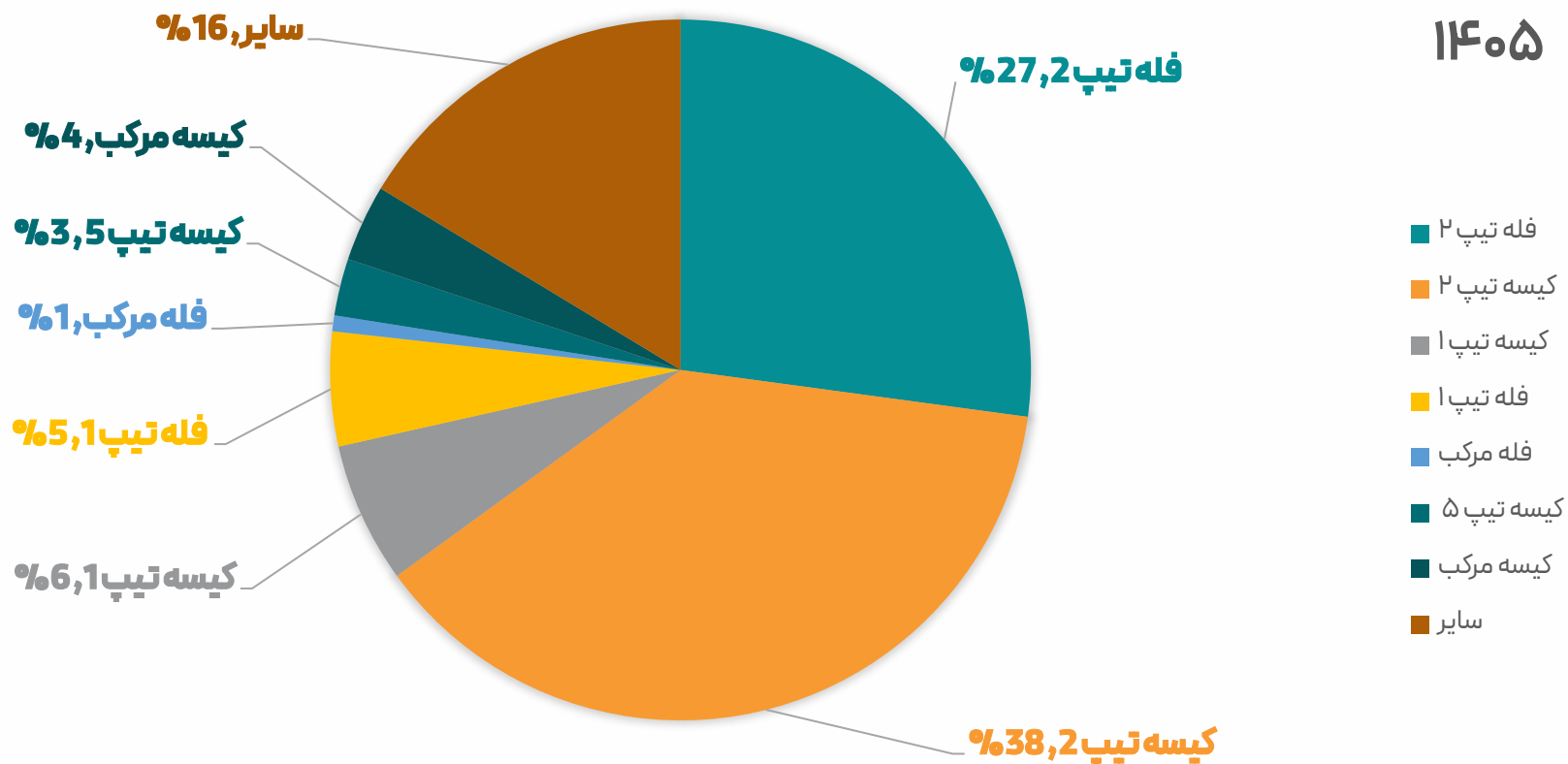
بورس کالا

مقایسه حجم عرضه و حجم معامله (تن) از ابتدای ۱۴۰۳

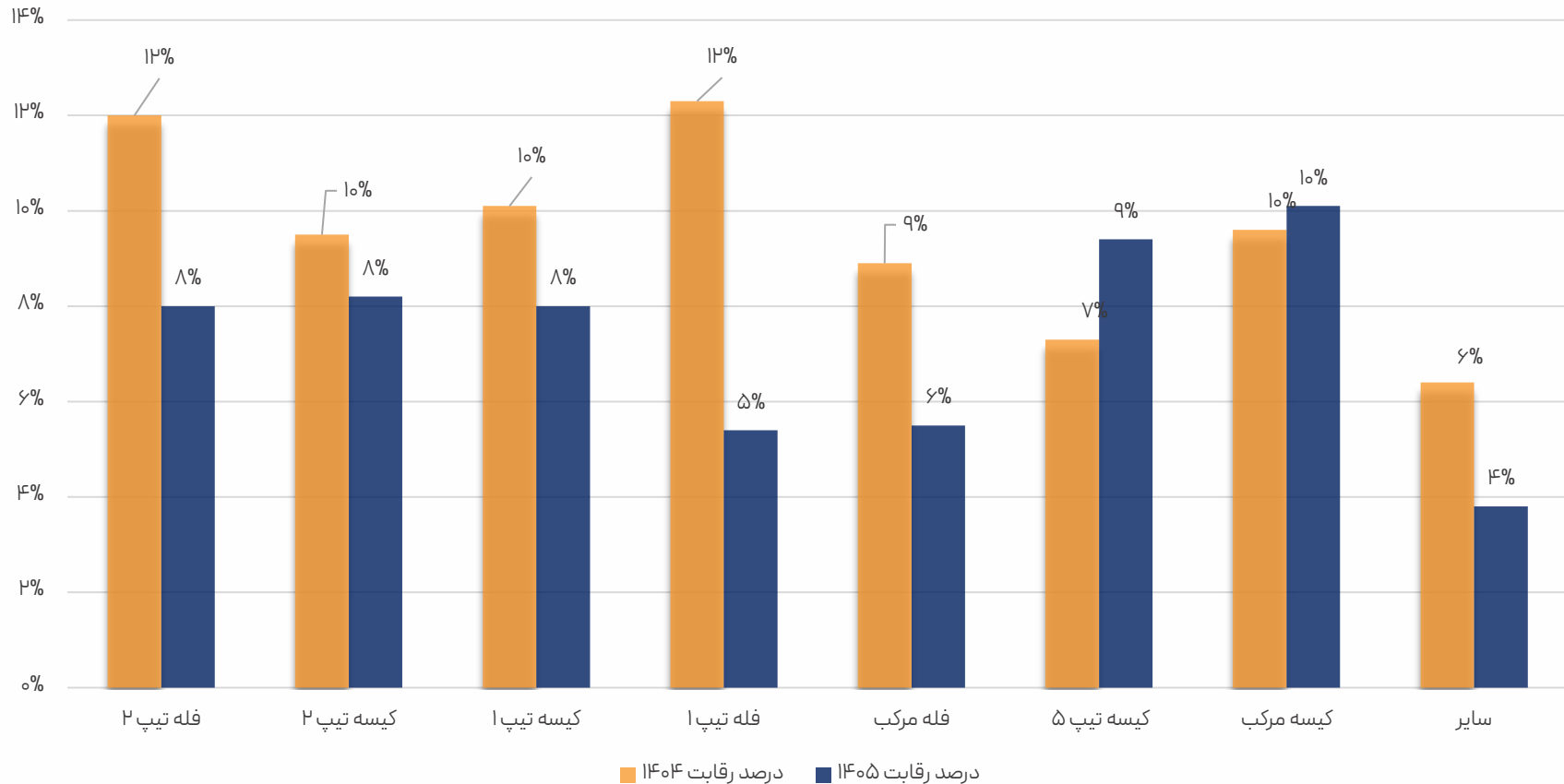
بورس کالا

سهم هر محصول از ارزش معاملات ۵ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۵

تولید و ظرفیت

مقایسه درصد رقابت محصولات مختلف در سال ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ (۵ ماه ابتدایی)

■ آنچه خواهید دید

مقایسه
شرکت های
بورسی

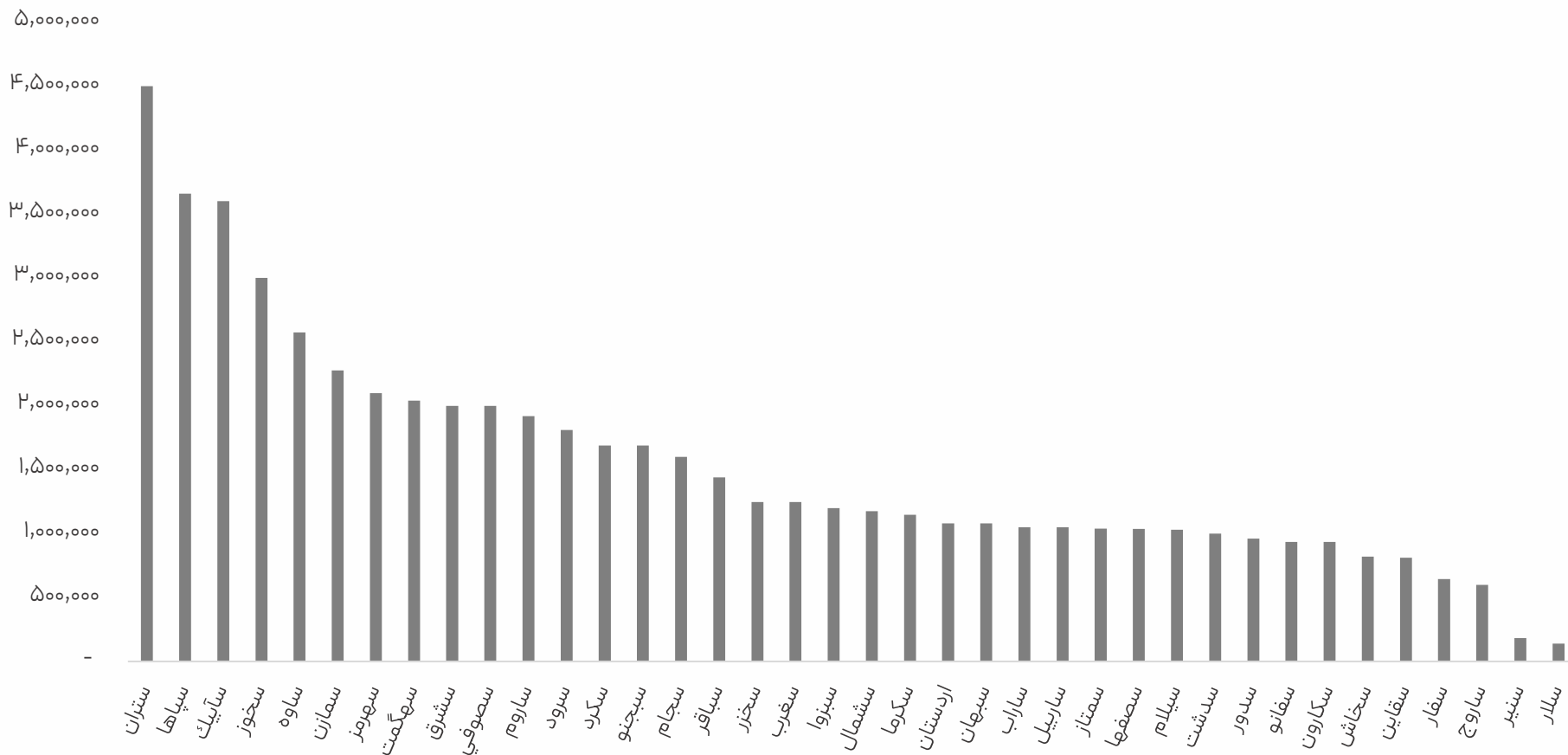
بورس کالا

بازار ایران

بازارهای جهانی

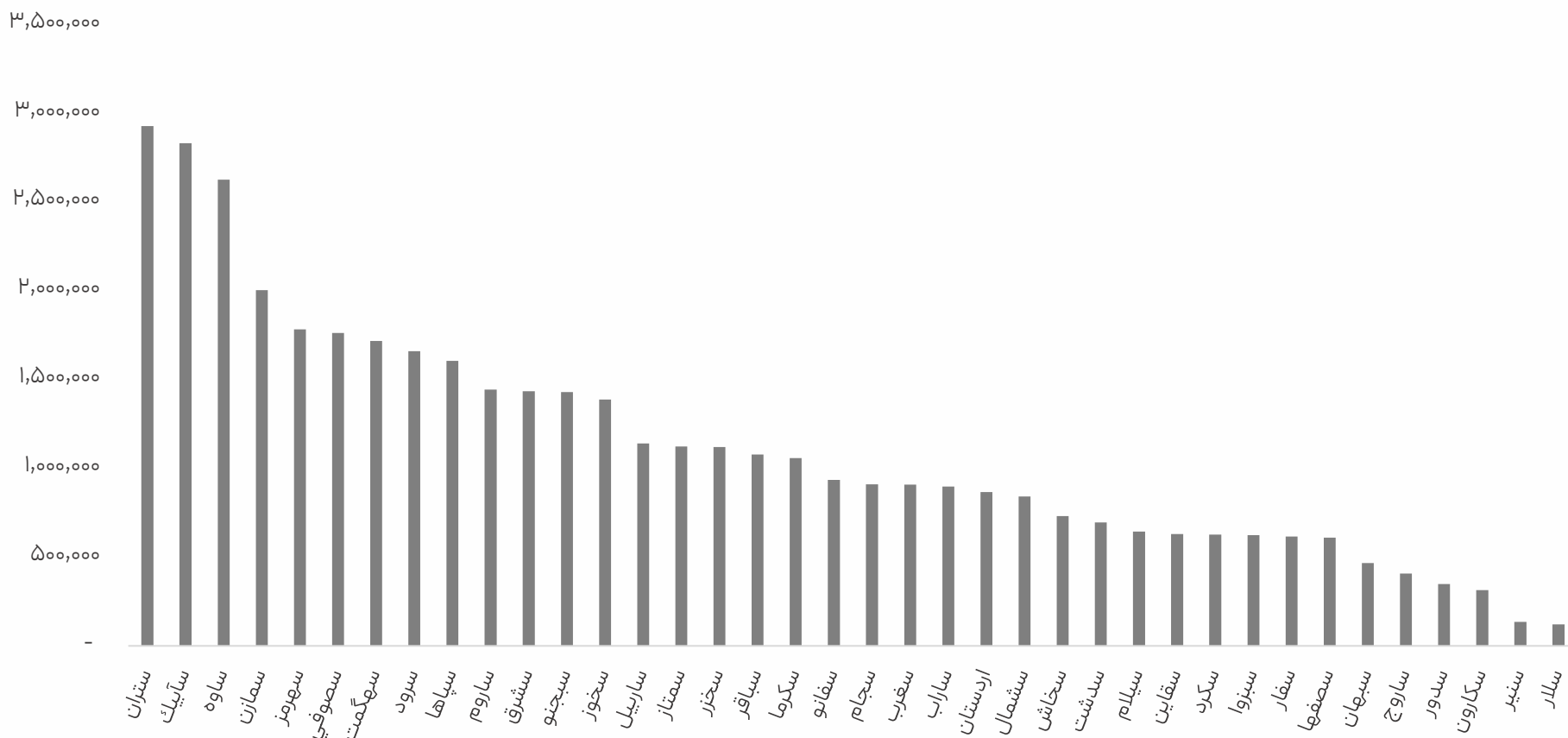
مقایسه شرکت‌ها

مقایسه ظرفیت اسمی

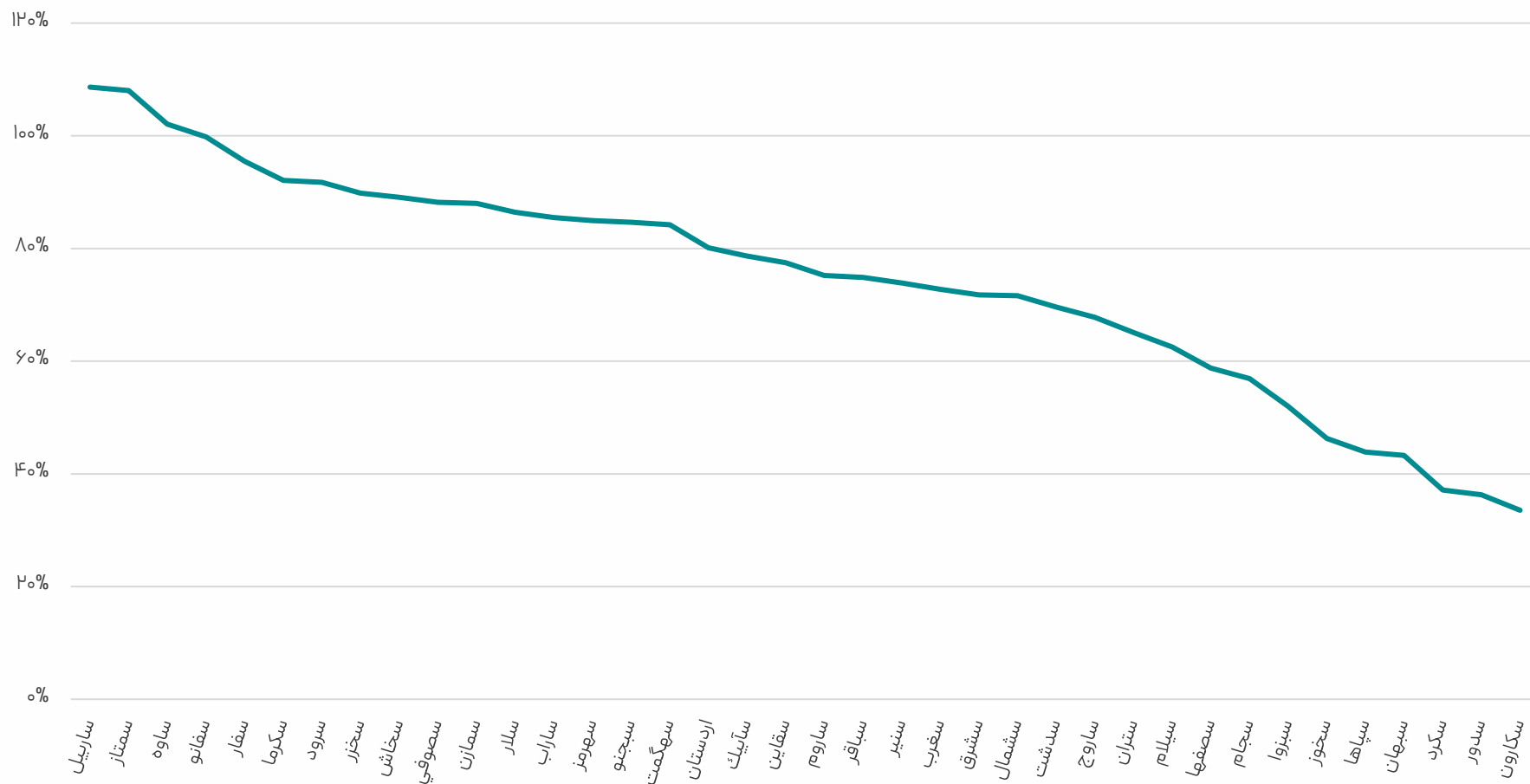
مقایسه شرکت‌ها

مقایسه تولید واقعی سیمان در سال ۱۴۰۴

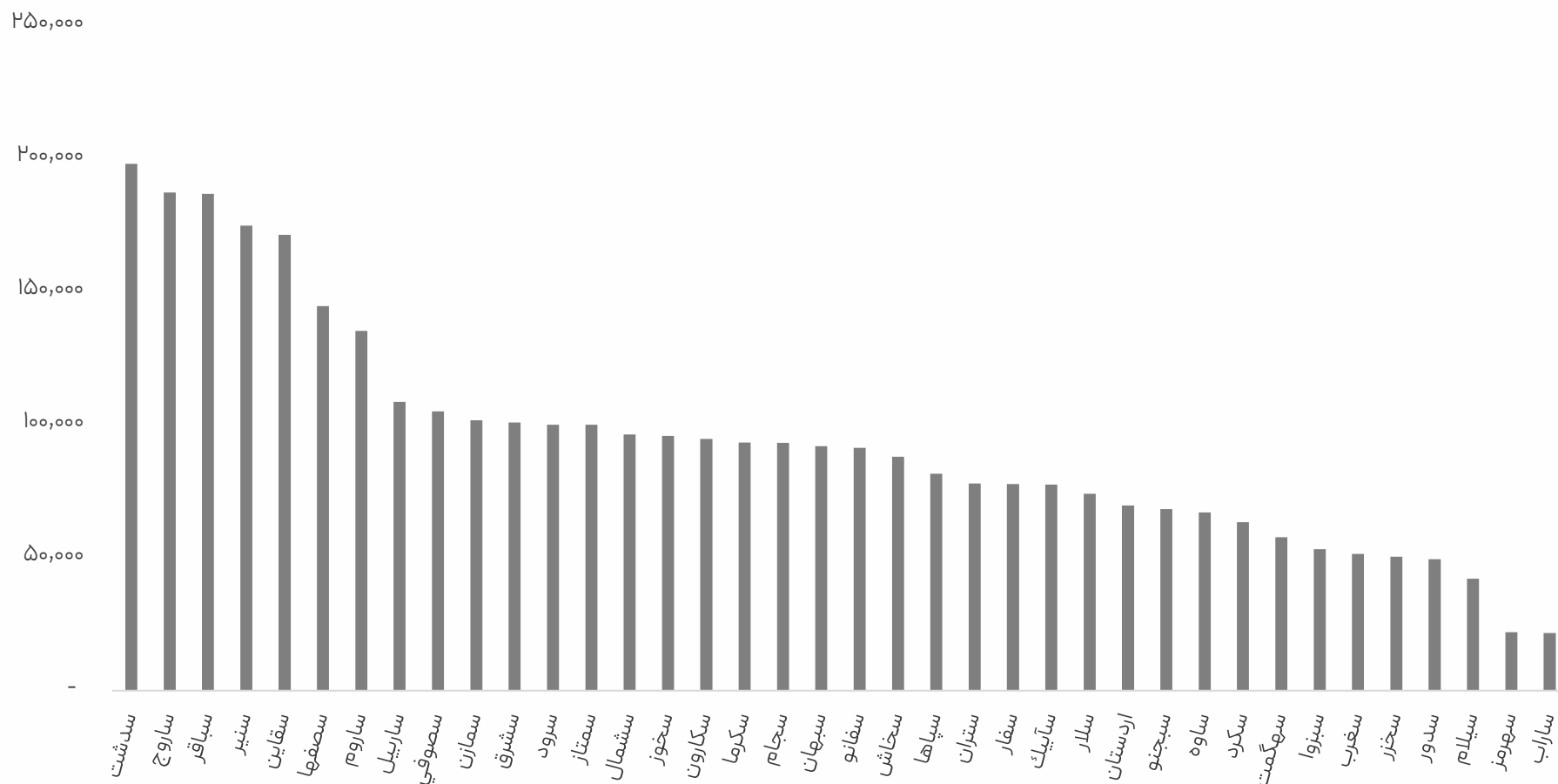
مقایسه شرکت‌ها

درصد تولید واقعی سیمان از ظرفیت اسمی در سال ۱۴۰۴

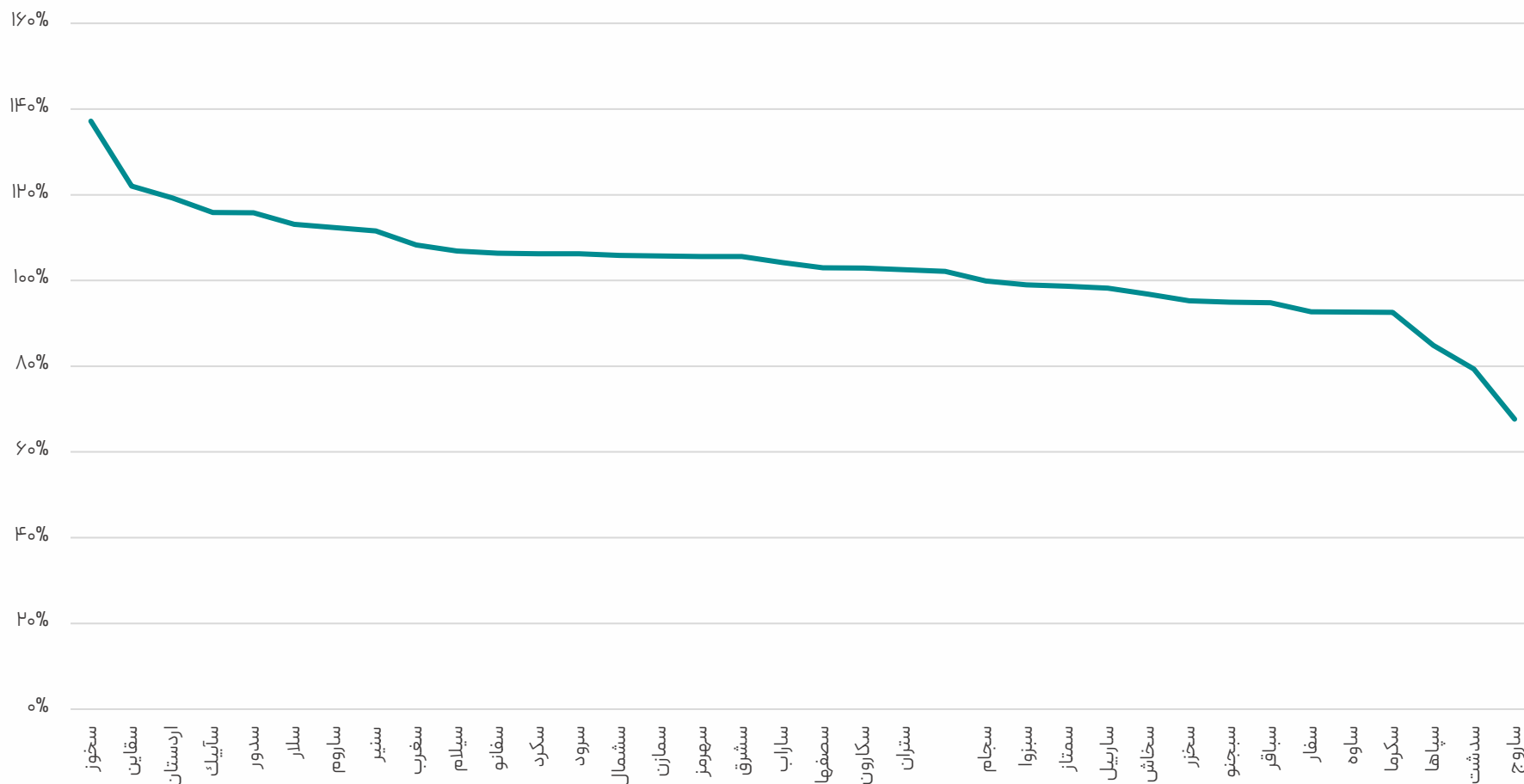
مقایسه شرکت‌ها

ارزش بازار به ازای هر تن تولید واقعی سیمان

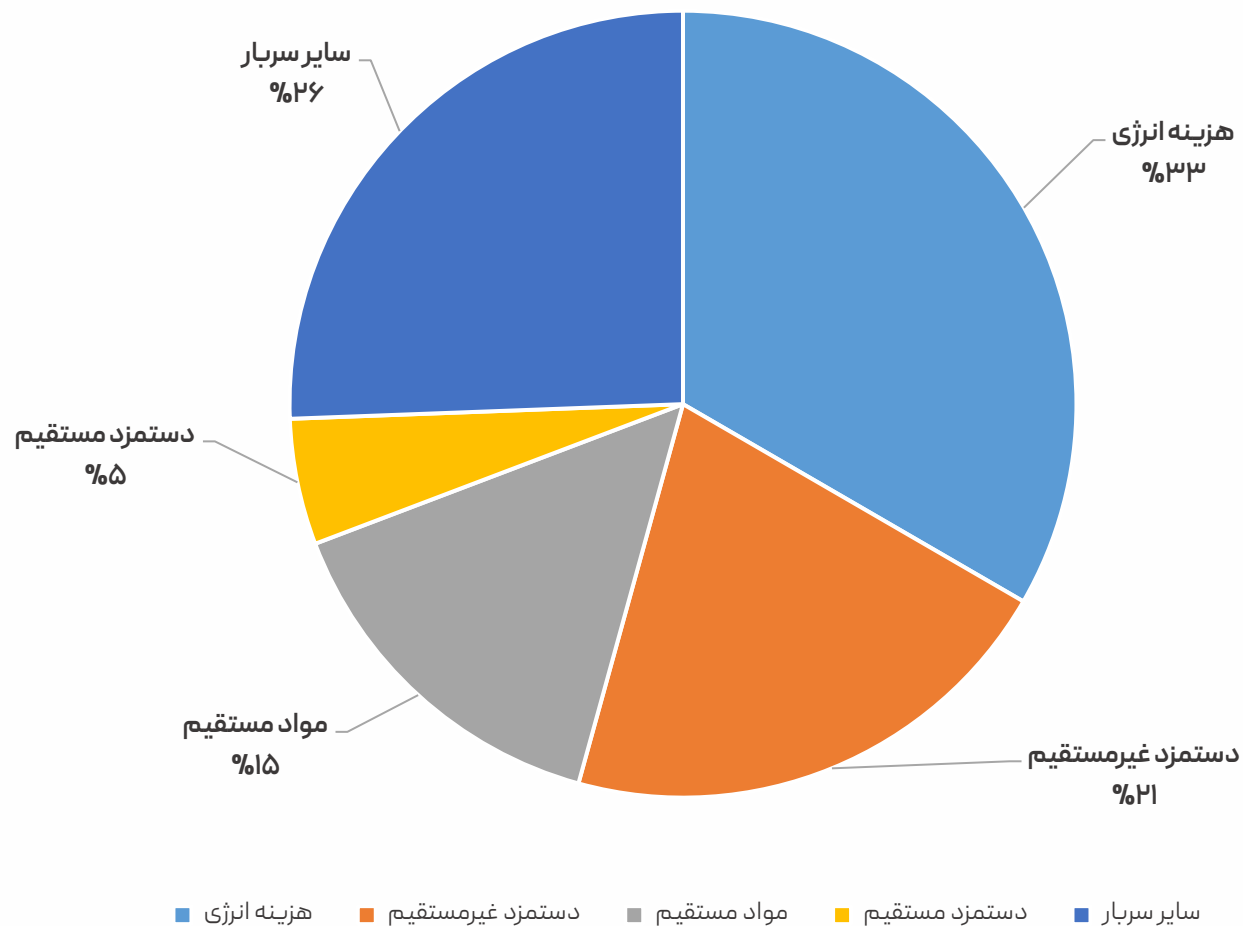
مقایسه شرکت‌ها

نسبت کلینکر تولید شده منهای فروخته شده به کل سیمان تولید شده در سال مالی ۱۴۰۴

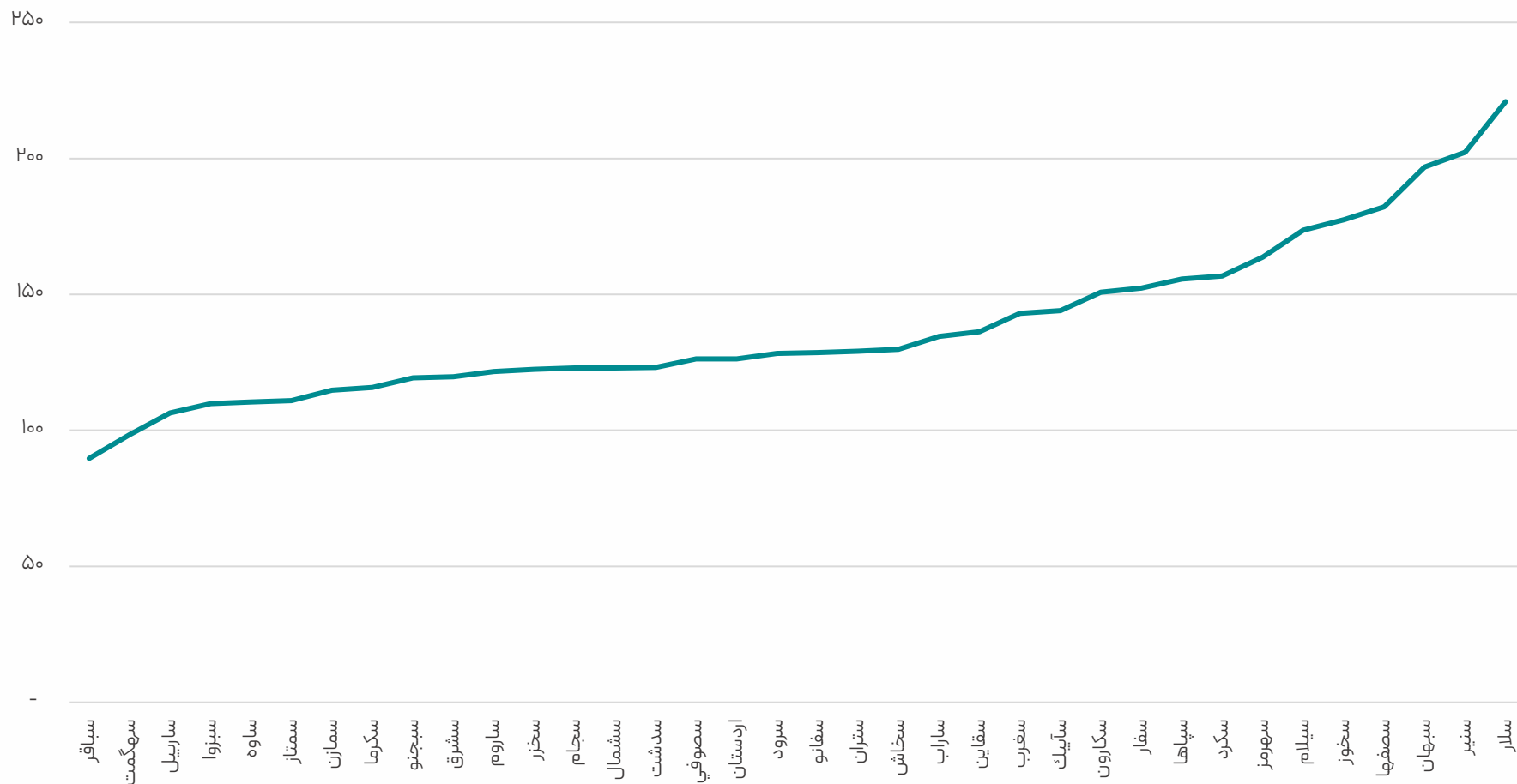
مقایسه شرکت‌ها

ترکیب هزینه‌های ساخت میانگین شرکت‌های سیمانی بورس

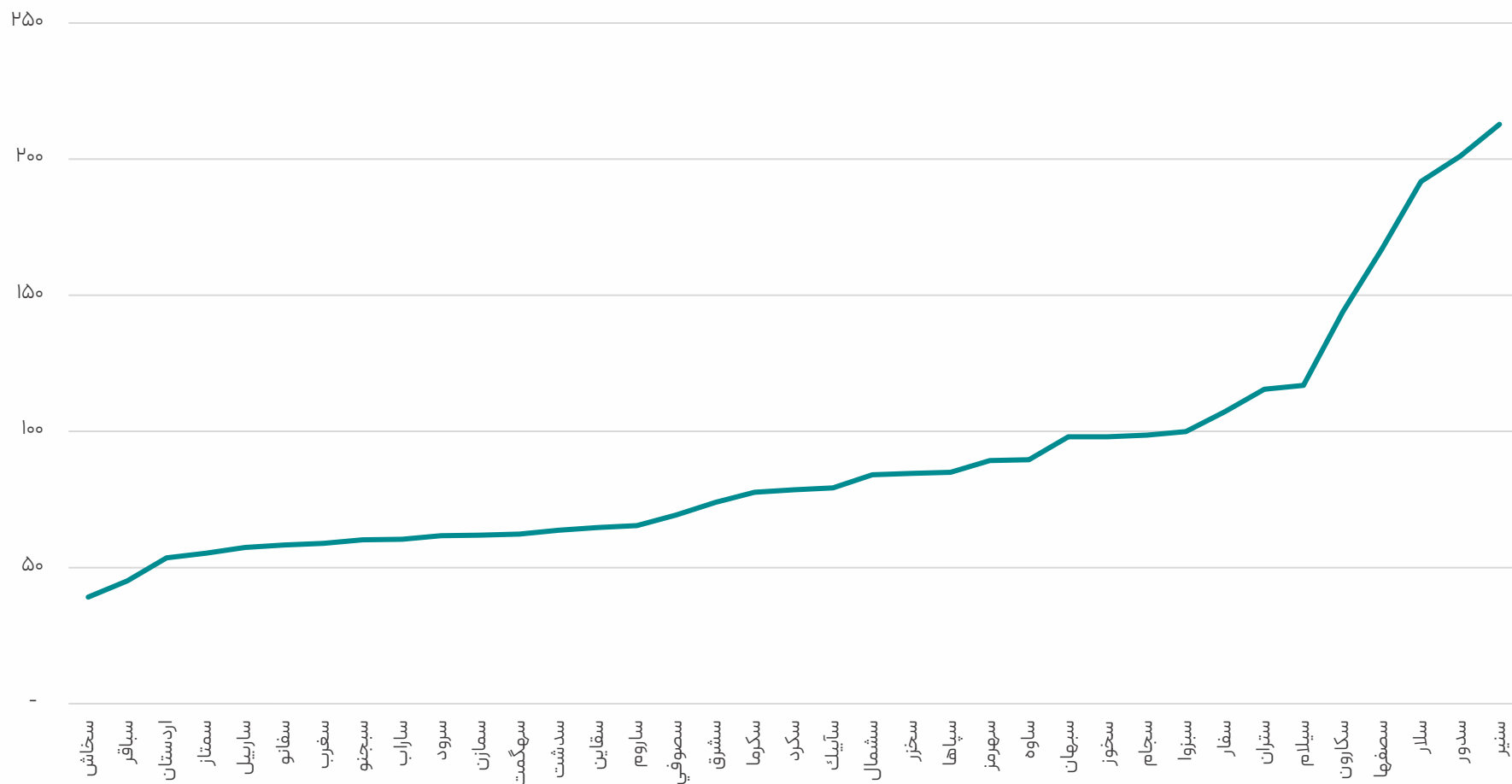
مقایسه شرکت‌ها

سرانه مصرف برق (تن / کیلووات ساعت) بر حسب تناژ سیمان تولیدی سال ۱۴۰۴

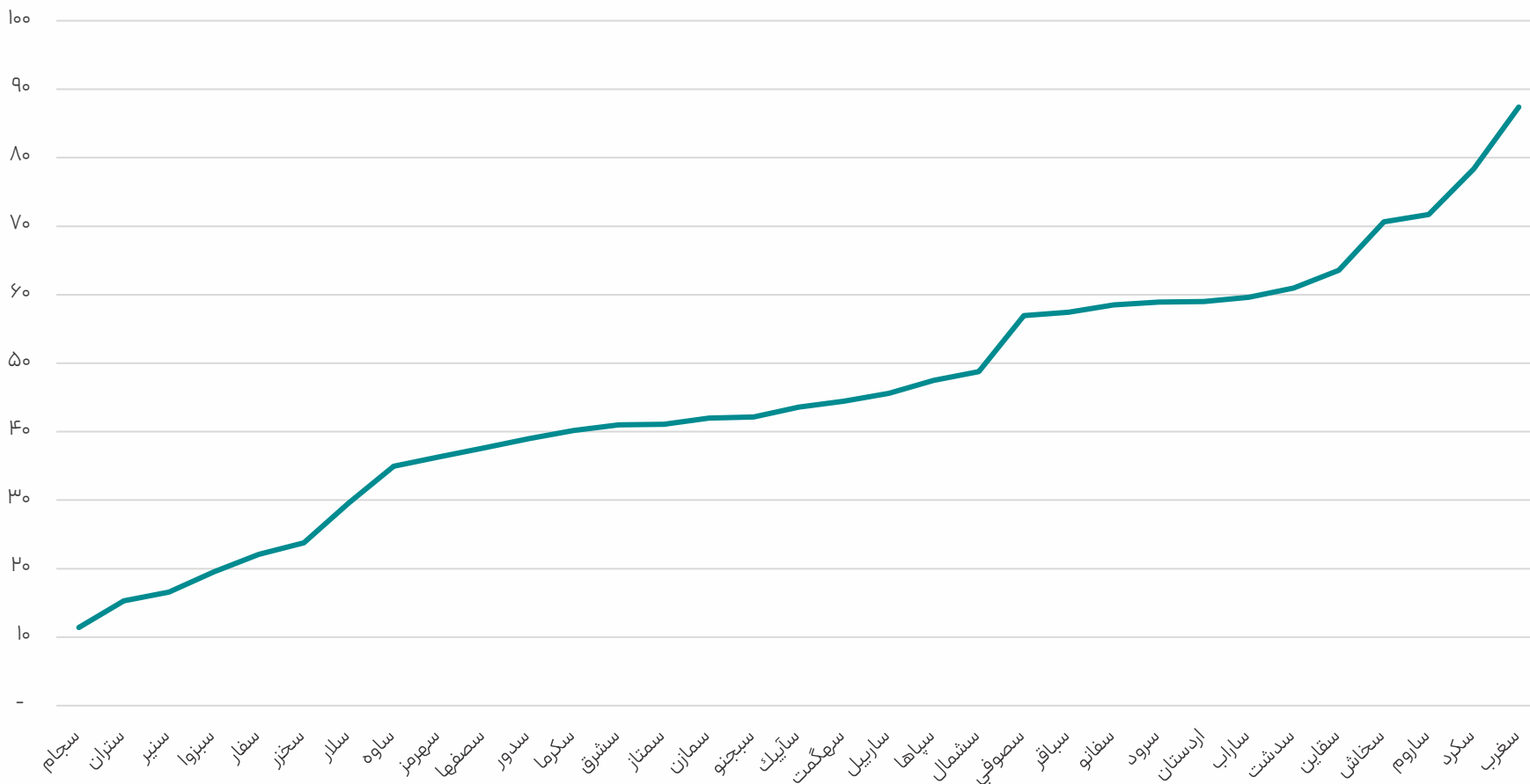
مقایسه شرکت‌ها

سرانه مصرف گاز (تن / متر مکعب) بر حسب تناژ سیمان تولیدی سال ۱۴۰۴

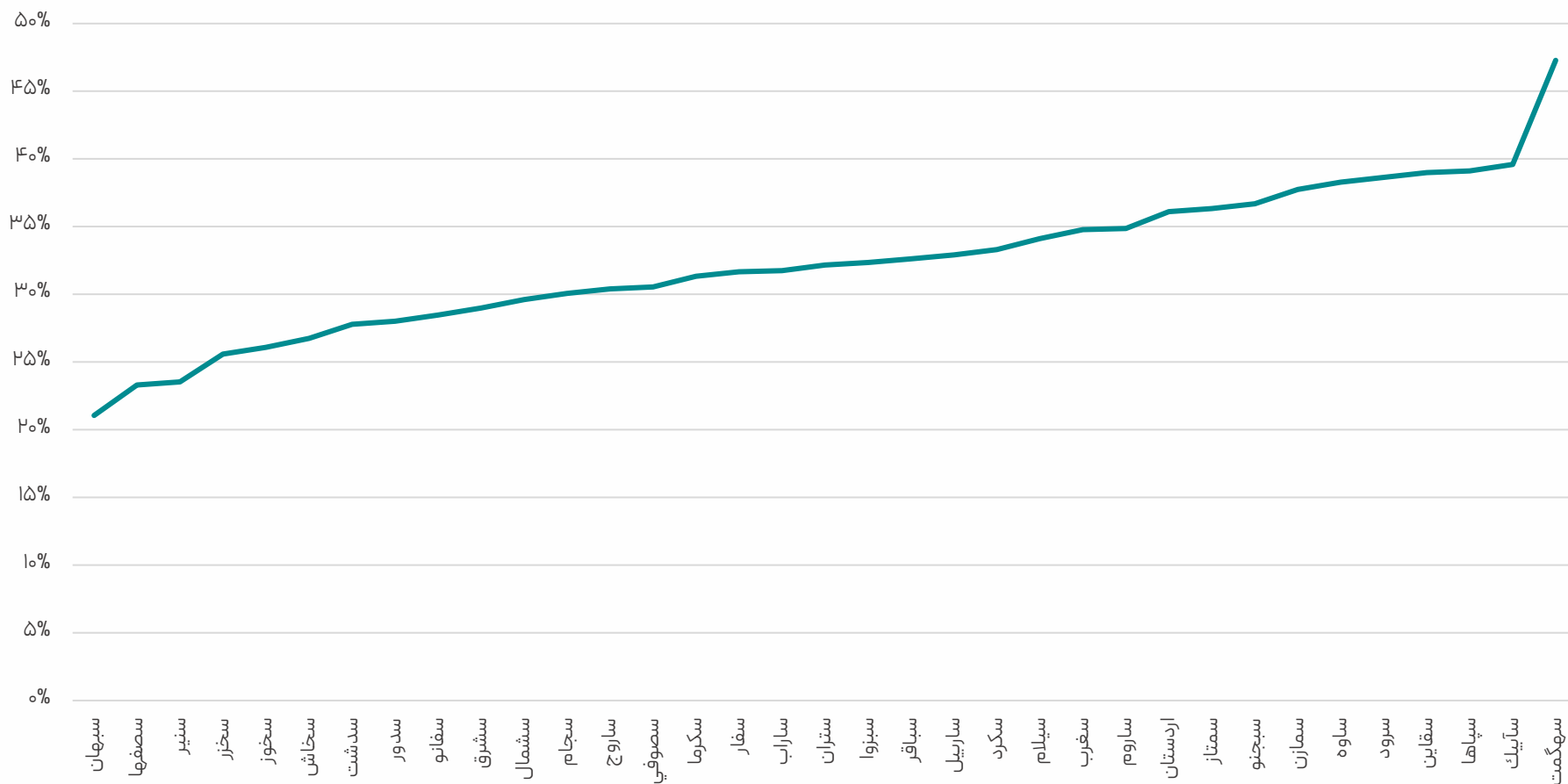
مقایسه شرکت‌ها

سرانه مصرف مازوت (تن / متر مکعب) بر حسب تناژ سیمان تولیدی سال ۱۴۰۴

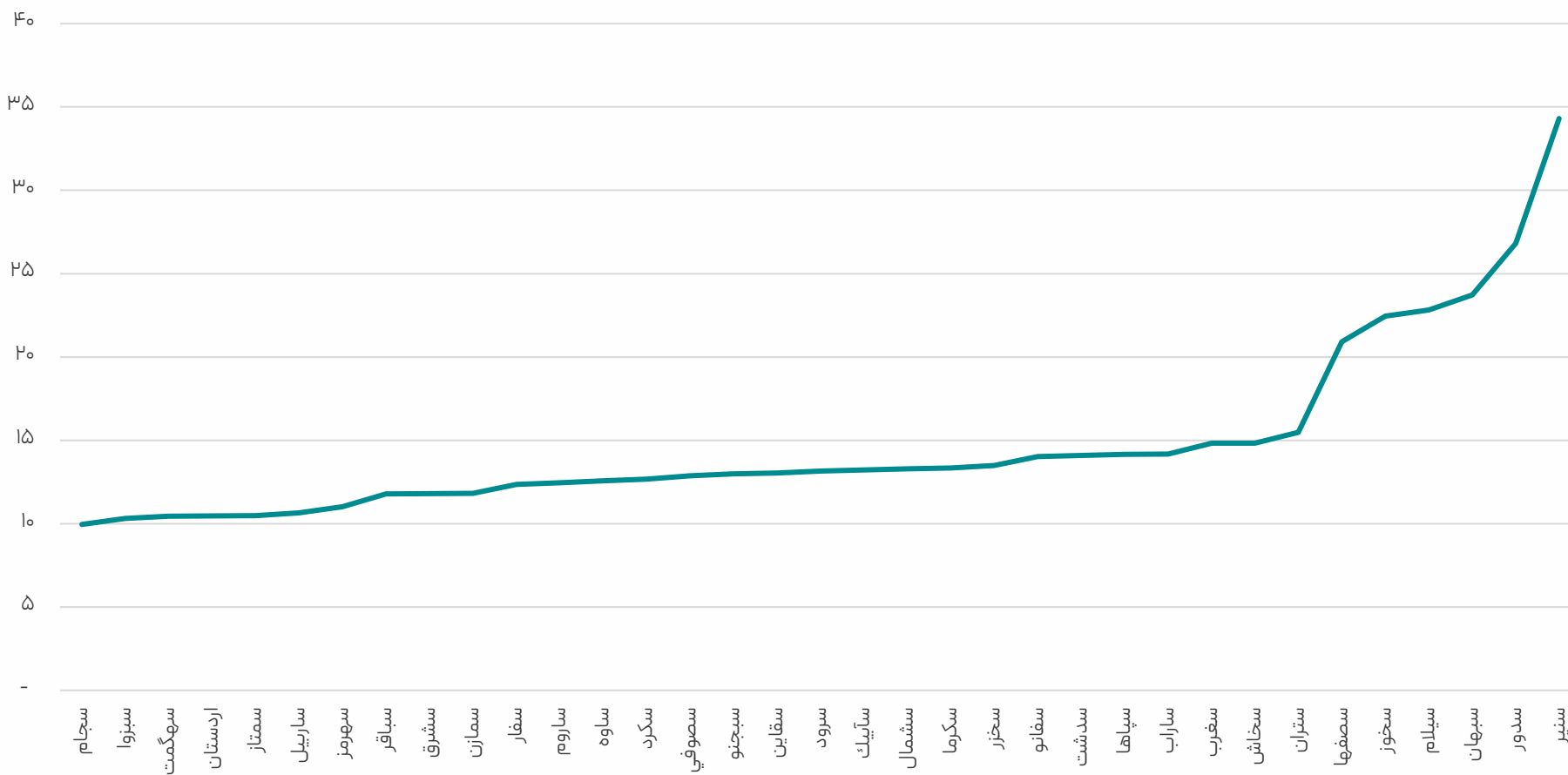
مقایسه شرکت‌ها

هزینه انرژی از کل هزینه‌های ساخت سال ۱۴۰۴

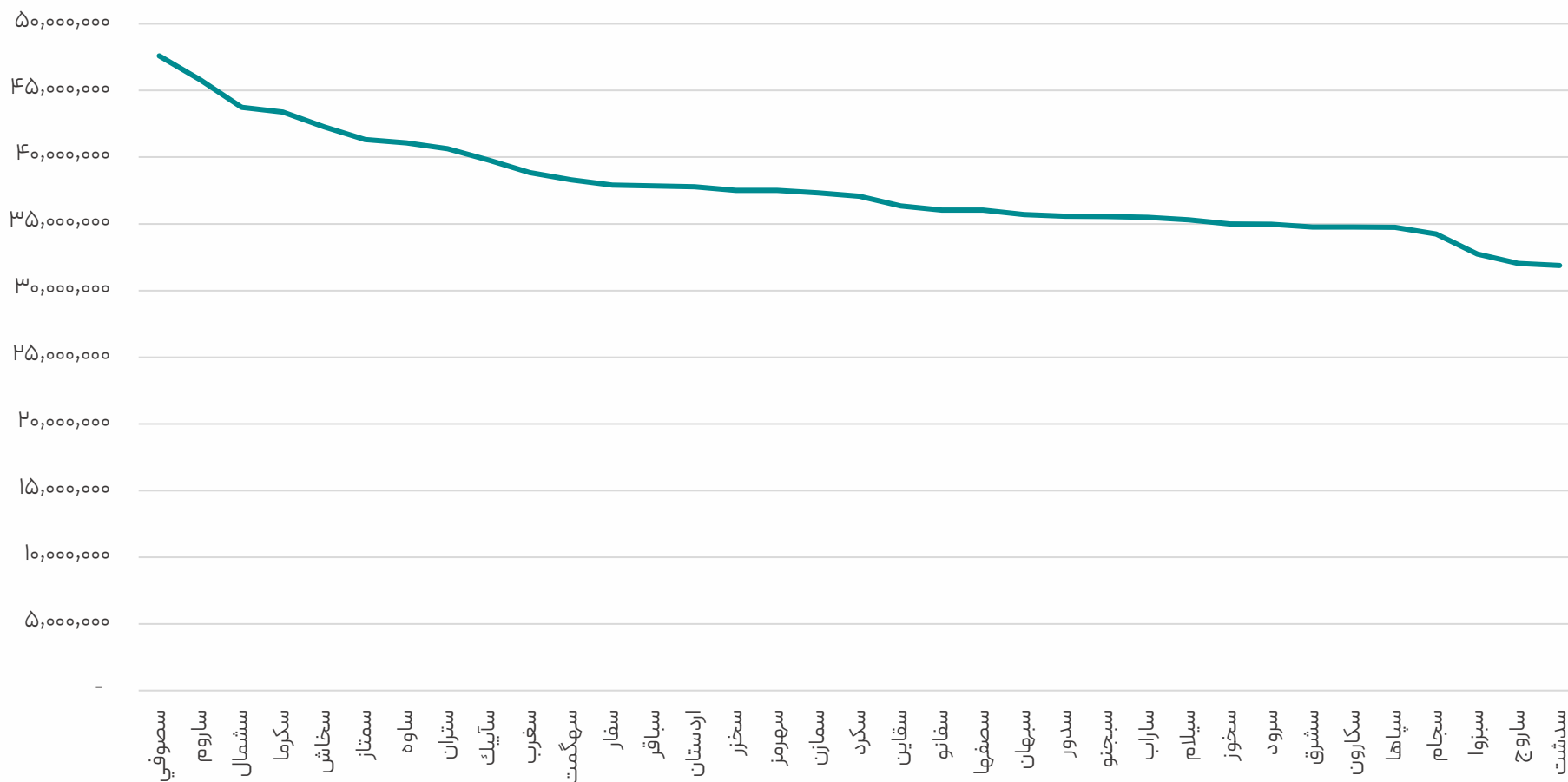
مقایسه شرکت‌ها

مقایسه هزینه ساخت هر تن سیمان سال ۱۴۰۴

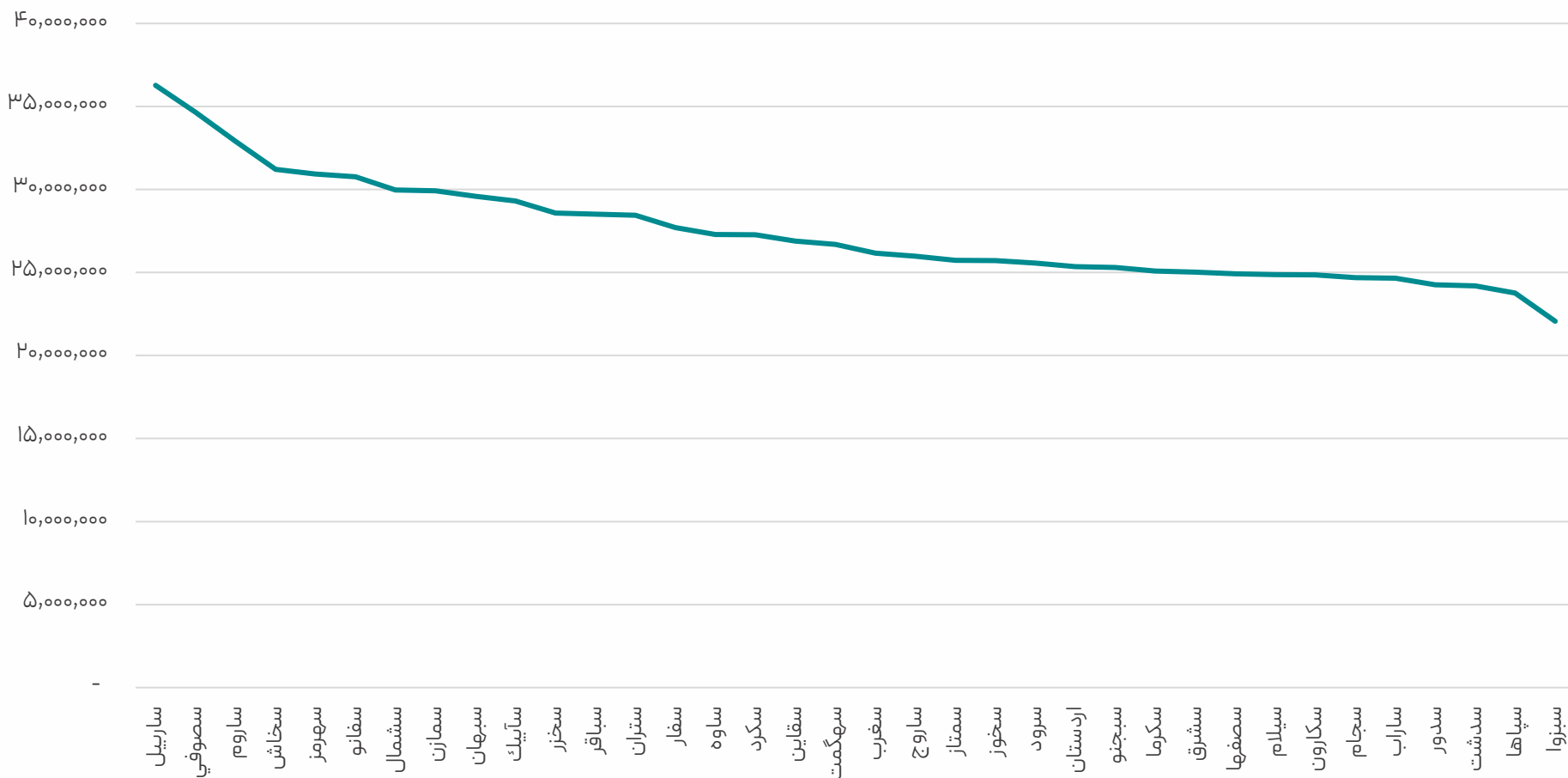
مقایسه شرکت‌ها

مقایسه قیمت فروش سیمان تیپ ۲ کیسه در سال ۱۴۰۵

مقایسه شرکت‌ها

مقایسه قیمت فروش سیمان تیپ ۲ فله در سال ۱۴۰۵

قابل توجه مخاطبین عزیز

این گزارش به منظور ارائه اطلاعات عمومی منتشر شده و بر طبق مسئولیت اجتماعی شرکت صادر گردیده و به عنوان پیشنهاد مستقیم سرمایه گذاری جهت خرید و فروش اوراق بهادار ارائه نشده است .
فرهیختگان بازار سرمایه خود مختار به انتخاب یا خرید و فروش اوراق بهادار هستند.

صندوق سرمایه گذاری در اوراق بهادار
با درآمد ثابت قابل معامله آسال

صندوق سرمایه گذاری در اوراق بهادار
با درآمد ثابت قابل معامله آسال